

POMOSPOST

Onze stoofperen **Olivier de Serres**

*Oude fruitbomen beschermers
van zeldzame paddenstoelen*

Colofon

Pomospost is een kwartaaluitgave van de Noordelijke Pomologische Vereniging

Redactie Pomospost

Jan Veel: *Eindredacteur / Pomologische onderwerpen.*
 Gerrit J. Pollard: *Creatief Culinair, Buitengeluiden.*
 Harm Moek: *Bestuurszaken, coördinatie activiteiten.*
 Lars van Hemmen: *Vormgeving, fotografie & advertenties.*
 (www.larsvanhemmen.nl)

Contact Pomospost

Molenweg 122, 9365 PH Niebert
E-mail: janveel@hotmail.com,
 tel.: 0594 - 549173
Website: www.npv-pomospost.nl

Aanleverdata kopij:
 herfst: 26-7-2011, winter: 18-10-2011

Lidmaatschap

U ontvangt de Pomospost bij het lidmaatschap van de NPV en dit kan op elk moment ingaan. Het lidmaatschap bedraagt € 30,- per jaar. Beëindiging van het lidmaatschap dient voor 1 december per e-mail of per brief te worden ingediend bij de ledenadministratie.

Ledenadministratie: N. Hovinga
e-mail: nico-zushovinga@hetnet.nl

Contributie en betalingen

ING-Postbank: 254692 t.n.v.
 NPV te Assen
Rabobank: 38.28.84.442 t.n.v.
 NPV te Assen

NPV bestuur

Voorzitter: Charley Erkens
E-mail: charley.erkens@planet.nl
Tel.: 0317 - 350634
Secretaris: Nico Hovinga
E-mail: nico-zushovinga@hetnet.nl
Tel.: 0513 - 646865
Penningmeester: Harm Moek
E-mail: ha.moek@planet.nl
Tel.: 0512 - 302627

Leden: Lex Kleijn, Roelf Koning, Gerard Brouwer en Heim Nagelhout.

Algemeen Secretariaat NPV
 Postbus 353, 9400 AJ Assen
E-mail: info@npv-pomospost.nl
Tel.: 0513 - 646865

De Pomospost is gedrukt op FSC-papier en verstuurd in biologisch afbreekbaar plastic.

Drukkerij Banda Heerenveen

Telefoon: 0513 - 630 630
 www.banda.nl

26

Hoogstamfruit

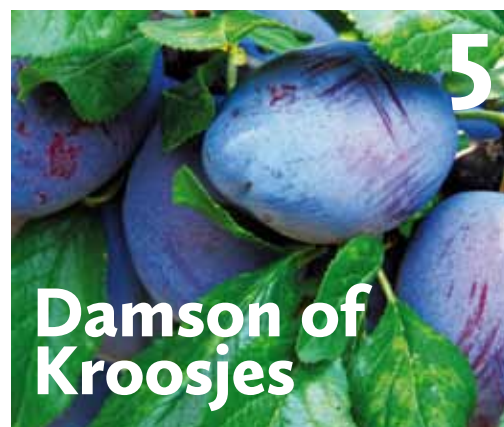
Een kritische verdediging van de hoogstamboomgaard.

8

Onze stooferen

Een overzicht van de Nederlandse stooferenrassen.

5

Damson of Kroosjes

Damsons en Kroosjes zijn nauw verwant aan elkaar.

22

De fruitspintmijt

Een nietig spinnetje kan grote schade veroorzaken aan fruitbomen

28

Druiven snoeien

Druiven moeten midden in de winter gesnoeid worden.

INHOUD

Pomologie

Een overzicht van de Nederlandse stooferen.

Zijn Damsons hetzelfde als

Kroosjes

Druiven snoeien

De handpeer Olivier de Serres

Creatief Culinair

Twee recepten voor paddenstoelen, twee recepten voor het maken van een speciale Citroenenever de Fladderak, een eeuwenoud drankje uit Groningen, yoghurtappeltaart met boerenjongens.

Ziekten en plagen

Fruitspintmijten zuigen bladeren leeg. Als veel blad verdort, komen vruchten niet meer op smaak. Een biologisch beheerde boomgaard heeft hier weinig last van.

Kijk op de boom

Door een te nostalgische waardering van hoogstamfruit worden de moeilijke en lastige en kanten van hoogstamboomgaarden onderbelicht. Soms is het beter kleine bomen op zwakke onderstammen nemen.

Boekenwurm

Alys Fowler schetst in haar boek een nieuwe kijk op eetbaar fruit:

Maak geen aparte moestuin of

boomgaard, maar combineer

eetbare planten en sierplanten.

Verslag van de Algemene Ledenvergadering 2011

Een uitgebreid verslag

Ingezonden brieven

Ingezonden brieven over de fusie van de NPV en de Stichting Fruithof

Heeft u een leuk artikel voor de PomoPost? Stuur uw artikel samen met beeldmateriaal (foto's bv 1024 pixels of hoger)* naar janveel@hotmail.com

* Grote bestanden (boven 5 Mb) graag via www.wetransfer.com versturen.

VAN DE VOORZITTER

Beste Leden,

Dit keer diverse mededelingen en vragen vanuit het bestuur.

Eind juli heeft u een brief ontvangen van de NPV over de notitie Fris en Fruitig. Deze notitie kunt u lezen op: www.npv-pomospost.nl/nb/notitie.pdf en www.npv-pomospost.nl/nb/presentatie.pdf

Graag willen wij met u over onze voornemens discussiëren op 8 oktober, wij kijken er naar uit om met velen van u te kijken naar de toekomst van de NPV/Fruithof. Op basis van o.a. deze discussie kunnen we dan in het volgende voorjaar op de Algemene Ledenvergadering (7 april 2012) goede besluiten nemen. Elders in dit nummer vindt u de agenda, plaats en tijd van deze extra ALV. Na de ALV zal er, indien de weergoden meewerken, voor de liefhebbers een mogelijkheid zijn om in de Fruithof de oogstresultaten en het nieuwe onderkomen te bewonderen.

In de vorige PomoPost hebt u kunnen lezen dat een groepje vrijwilligers van start is gegaan om de nieuwe website van de vereniging te gaan beheren. Met enige trots en blijdschap kunnen wij melden dat per 1 oktober de nieuwe website in gebruik zal worden genomen.

Van 23-25 september zal de NPV vertegenwoordigd zijn op de Nord-Deutsche Apfeltage te Hamburg, daarbij zal ook een Nederlandse collectie fruit tentoongesteld worden. (www.apfeltage.de).

Tenslotte, op 24 september zullen we met actieve leden in werkgroepen kijken naar de toekomst. De uitkomsten hiervan zullen ook gebruikt worden voor de ALV van 8 oktober.

Kortom, zoals u ziet zijn er ondanks de vakantietijd toch veel zaken aan de orde. Hopelijk een goede oogst en mogelijk tot 8 oktober.

Charley Erkens
Voorzitter NPV

In de regio

Regiovertegenwoordigers (informatie over NPV-activiteiten)

Friesland:

Griet Bergsma, tel.: 0513 - 529357

E-mail: grietbergsma@hetnet.nl

Aafke Meinesz, tel.: 0594 - 549387

E-mail: a.f.meinesz@planet.nl

Groningen:

Jan Veel, e-mail: janveel@hotmail.com

Drenthe en kop van Overijssel:

Geert Bosma, tel.: 0561 - 441567

E-mail: garagebosma@yahoo.com

Noord-Holland:

Annemiek Dorland, tel.: 0299 - 432125

E-mail: jandorland@wanadoo.nl

Flevoland:

Marten Pelleboer, telefoon: 0320-223723

e-mail: m.pelleboer@chello.nl

Noord Brabant/Limburg:

Ger van Santvoort, telefoon: 0493-492656

e-mail: v.santvoort@planet.nl

Regionale contactpersonen vragen over oude fruitrassen

Oost-Nederland:

Hennie Rossel, tel.: 0575 - 552828

e-mail: hennie@rossel.nl

Noord-Holland:

Annemiek Dorland, telefoon: 0299 - 432125

Zuid-Holland en Utrecht:

Josje Regout, tel.: 0172 - 571918

e-mail: josje@oudefruitrassen.nl

Informatie enten, determinatie en oude fruitrassen:

Harm Moek, e-mail: ha.moek@planet.nl

Informatie over ziekten & plagen in bomen en fruit:

Jans Koops, tel.: 050 - 3095286

e-mail: info@fruithof-frederiksoord.nl

Vruchtboomkwekerij
G. Snel
eigen kwekerij sinds 1924

Het adres voor al uw vruchtbomen

breed assortiment
ook in zware bomen
oude rassen
kleinfruit, bessen enz.
persoonlijk advies

Huizerstraatweg 2 voor, Naarden
telefoon: 035-5253712 / 06-22315559

bezoek onze website: www.fruitbomenkwekerij.nl

Lubbert Dijk, Baggelveld 2, 9312 VE Terheijl

kwekerij "de Baggelhof"

- Historische hoogstamfruitbomen
- Levering onderstammen ism F.Kuiper BV
- Vermeerderen van fruitrassen
- Enten en oculeren op verzoek
- Levering van kleinfruit
- Flora inventarisatie
- Snoeiwerkzaamheden
- Advisering:
 - aanleg boomgaard
 - heg
 - grasland beheer
 - natuurontwikkeling
 - aanleg poelen
 - inrichting moestuinen
 - erf inrichting
 - landschappelijke beplanting
 - aanleg wijngaarden

Mobiel: 06-11518397

E-mail: lubbert@baggelhof.nl

Website: www.baggelhof.nl

Alternatieve Boomkwekerij

Boomkwekerij
Hendrik ten Elsen

Wij geven u persoonlijk een deskundig en uitgebreid advies over het ruime assortiment oude vruchtboomrassen.

U bent van harte welkom maar belt u eerst even.
Tevens voor advies en uitvoering aanleg en onderhoud van boomgaarden.

tel.: 0545-293065 e-mail: boomkwekerijtenelsen@planet.nl
Kempersdijk 50A, 7161 RG NEEDE

Verkoop van onze producten in Noord-Nederland wordt verzorgd door kwekerij "de Baggelhof".
Voor informatie: www.baggelhof.nl

Bezoek ook onze website: www.tenelsen.nl

J. Bruin Midwoud
KLIMMATERIALEN

DRIEPOOTLADDERS
DIVERSE LENGTES LEVERBAAR

Buurt 21A, Midwoud
Postbus 19, 1679 ZG Midwoud
Telefoon: 0229 - 201 212

HOOGSTAMFRUITBOMEN

in West-Vlaanderen

met meer dan 100 rasbeschrijvingen

Boordevol informatie over hoogstamfruitbomen.

Inhoud o.a.: plannen voor het planten, soorten rassen, ziekten en plagen, planttips, oogsten enz. 216 bladzijden fruitplezier.

Een e-mail met uw adres naar: info@npv-pomospost.nl is voldoende.

Slechts € 8.- incl. porto

De Wiltfang

Goed tuingereedschap per post

www.dewiltfang.nl

0346 - 218111 voor catalogus
Postbus 41, 3738 ZL Maartensdijk

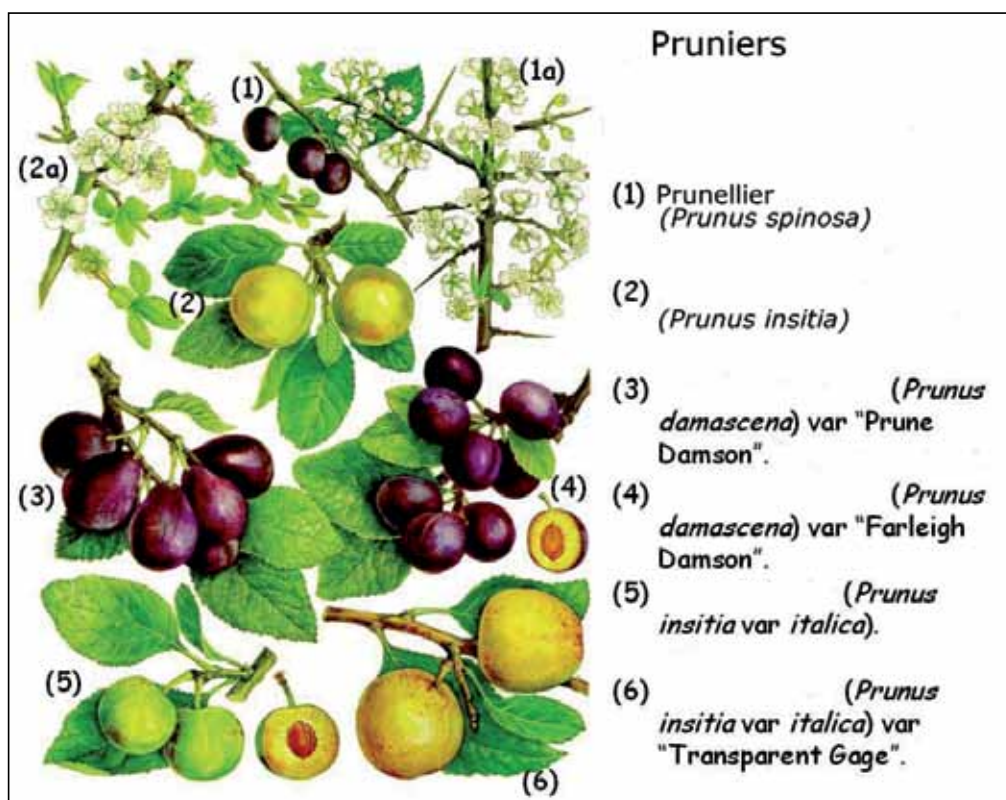
Zijn damsons hetzelfde als kroosjes?

Gele mombinpruim

Marjan Sorgdrager stelde mij deze vraag n.a.v. het artikel over Damsons in het vorige nummer van ons blad.

Damsons zijn niet zonder meer te vertalen met kroosjes. Botanisch behoren ze tot dezelfde subfamilie (*Prunus domestica insititia*), soms kroosjespruimen genoemd. Daartoe behoren naast kroosjes damsons en bullaces mirabellen, damastpruimen, haferpflaume, kriecherle, wichters, zibarte. Ze kennen allerlei kleurvariëteiten. Ook de bekende pruimonderstammen 'St. Juliën A' en 'Pixy' behoren hiertoe. Het kan best zijn dat ons Blauw Kroosje identiek is met een Engelse Damson, maar een aantal Damsons is een Engelse selectie. In taarten kun je niet de verschillende Nederlandse kroosjes gebruiken om eenzelfde resultaat te krijgen als wanneer bepaalde Engelse damsons zijn gebruikt.

Pruniers

- (1) Prunellier (*Prunus spinosa*)
- (2) (*Prunus insitia*)
- (3) (*Prunus damascena*) var "Prune Damson".
- (4) (*Prunus damascena*) var "Farleigh Damson".
- (5) (*Prunus insitia* var *italica*).
- (6) (*Prunus insitia* var *italica*) var "Transparent Gage".

Tekst: Jan Veel

Damson

Vakantiebericht over de peer Olivier de Serres

Op onze vakantie in de Franse Ardèche kwamen we tijdens onze omzwervingen langs een soort proeftuin met de naam Olivier de Serres. Omdat ik daar van Marten Pelleboer enthousiast heb gehoord, dat inmiddels al een aardig boompje heeft opgeleverd, was mijn belangstelling gewekt. We zijn naar binnen gegaan en toen bleek dat Olivier de Serres (1539-1619), de vader van de

Monument voor Olivier de Serres

Franse landbouwwetenschapgenoot op dat perceel een soort landbouwproeftuin is begonnen.

Hij experimenteerde daar met hop, maïs, moerbeibomen voor zijderups, druiven e.d. In de gebouwen is een overzichtstentoonstelling over hem en buiten kweekt men o.a. rode patrijzen voor de jacht en nieuwe druivenrassen voor dat gebied voor de wijnbouw en ook is er een geitenmelkbedrijf voor het ontwikkelen van nieuwe geitenkaasjes.

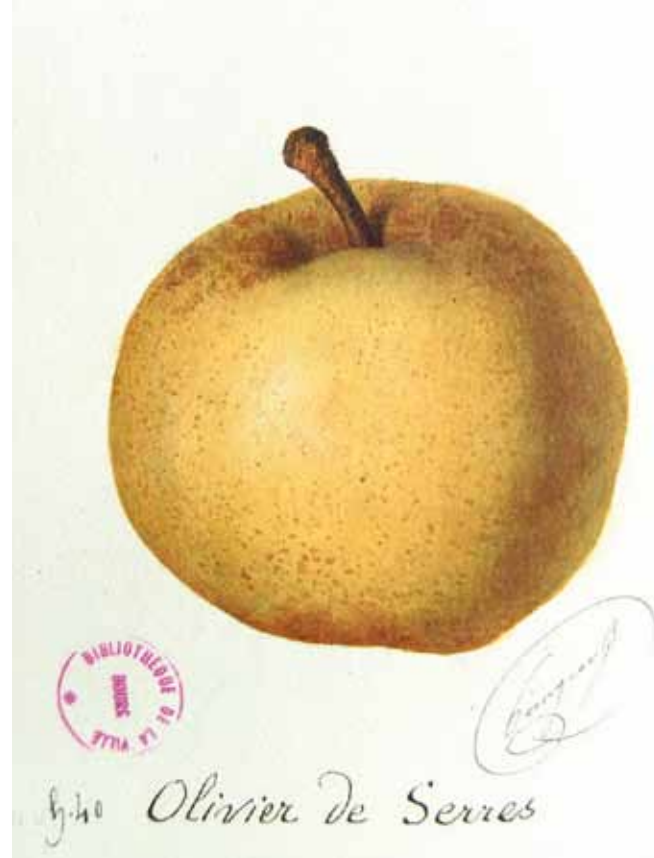
Toen ik vroeg of de bewuste peer ook aanwezig was werd de directrice erbij gehaald en deze toonde ons trots het 6 of 7 jarige boompje. Om haar niet teleur te stellen heb ik er maar een foto van gemaakt. Ik heb haar beloofd afbeeldingen van een boom met vruchten aan haar zou mailen.

Tekst: Ger van Santvoort

Korte beschrijving van de peer Olivier de Serres

Olivier de Serres is een ras dat in 1847 door boomkweker Boisbunel in Rouen uit zaden van "Fortunée Supérieure" is geteeld, in 1861 de eerste vruchten en deze zijn genoemd naar de Franse vader van de landbouw Olivier de Serres (1539 - 1619). Pluktijd is oktober, middelgroot 65 mm - 80 mm breed en 60 mm - 70 mm hoog, gewicht 110 - 170 gr. Vorm bergamotachtig, oogst is laat, vruchten hangen windvast, zijn niet druk gevoelig. Boom groeit zwak tot middelsterk, goed bezet met vruchthout, de vruchten zijn laat eetrijp, vanaf januari.

Voor struik-, spil- en leivormen geschikt. Als vrijstaande boom alleen voor zeer warme, beschutte standplaatsen zoals wijnbouwgebieden, beter aan muren als leiboom.

Omdat daar de vastgehouden warmte de vruchtkwaliteit verhoogt Ze is op onderstam kwee A direct verenigbaar, beter echter met tussenstam. Voldoet op alle voor de fruitteelt geschikte gronden, ook op zandgronden, mits men water en voeding geeft.

Teeltwaarde: de beste kwaliteit als nobele, smeltende, zeer aromatische wintertafelpeer, voor liefhebbers zeer waardevol op geschikte standplaatsen.

Bron: Perensoorten van Herbert Petzold (p.157)

De peer Olivier de Serres

PERSBERICHT

Koud persen van Appels en Peren

Vers geperst Appel- en perensap smaakt hemels. Vooral uw eigen fruit. Heeft u veel fruit aan de bomen kom langs bij de hoogstamboomgaard op de Fruithof in Frederiksoord en laat het persen. Op woensdag 5 oktober en zaterdag 8 oktober 2011 wordt de appelpers van stal gehaald en krijgt u de mogelijkheid om uw eigen fruit te laten persen. Kleine hoeveelheden worden gemengd. Heeft u 50 kg. of meer bel met Nanninga: 0592-355596.

Fruit persen

Dat die oude hoogstam fruitrassen een verfraaiing voor het erf zijn raakt steeds meer bekend. En op de (nieuwe) erven worden veel vooral historische appel- of perenrassen gepland. In oktober is het meeste fruit rijp en kan verwerkt worden. Behalve de verwerking in de keuken bestaat er op de Fruithof in Frederiksoord sinds een aantal jaren de mogelijkheid om de appels en peren te laten persen. De dan verkregen appelsap smaakt heerlijk en is niet te vergelijken met gekochte appelsap. Verse appelsap heeft een subtiele smaak en is

Jan Nanninga

Bureau Tuinleven
Marjan Sorgdrager
Koekange
0522-452333
06-23568123
www.bureautuinleven.nl

Fruitpersdagen

woensdag 5 oktober en
zaterdag 8 oktober 2011

- Rondleidingen tussen 10.00 uur en 16.00 uur met uitleg over snoeien, enten, mesten enz.
- Verse appelsap te koop
- Verkoop van appels en peren van de bomen uit de Fruithof
- De Weldaad Bessen is met biologisch geteeld fruit en aanverwante producten aanwezig
- Van der Kooy Jubbega (Unibrew) is aanwezig met materialen voor de verwerking van het fruit.
- Boeken en informatiemateriaal over de teelt en verwerking van fruit zijn verkrijgbaar.
- De boomkweker van de Fruithof is aanwezig voor informatie om de rassen goed te laten groeien en vrucht te laten geven.
- Bij de stand van de Stichting Fruithof is informatie over snoei- of entcursussen, die met regelmaat gegeven worden.

De Fruithof (De Tuinen)

Majoor van Swietenlaan 1c, 8382 CE Frederiksoord
www.fruithof-frederiksoord.nl

Onze stoofperen

Ouderen onder ons herinneren zich misschien nog het petroleumstelletje waarop zaterdag een pannetje peren urenlang zachtjes stond te sudderen. 's Zondags vormden ze een ware traktatie, als toespis bij draadjesvlees, of als toetje. Een ouderwets stoofperenras werd gebruikt en de peertjes werden fraai rood zonder toevoeging van rode wijn of bessensap.

In de vorige decennia zag het er naar uit dat de roodkokende stoofperen voorgoed uit het repertoire van typisch Nederlandse gerechten zouden verdwijnen. Gelukkig is niets minder waar want stoofperen maken een glorieuze comeback mee.

En dat ondanks het feit dat in ons land een groot aantal oude stoofperenrassen is verdwenen en we in de winkel eigenlijk alleen zijn aangewezen op onze eigen Gieser Wildeman en op Saint Rémy, die vaak vanuit België wordt aangevoerd. Gelukkig zijn er nog

wel particulieren die een oude stoofperenboom hebben staan, of die peertjes van familie of kennissen kunnen krijgen. En voor degene die geen 'echte' stoofpeertjes kan krijgen is er de troost dat veel onrijpe, hardgroene handperen zeer geschikt zijn om te stoven. Ze koken dan weliswaar niet mooi zo rood, maar dat kan met een scheut bessensap, rode wijn of port verholpen worden.

De kleur van stoofperen na het stoven

Nederlandse stoofperen

Bruinrood	Bongerspeer, Gieser Wildeman, Roem van Altena
Rood	Brederode, Foppenpeer, Kelmonder Grijske, Tesselaar, Westlands Louwtje
Licht rood	Kampervenus, Kleipeer, Ijsbout
Roze rood	Avezaathse Kapel, Belle Angevine, Fertillon, Kleipeer, Provisiepeer, Winterlouwtje, Winterrietpeer
Roze	Flambouw, Karmozijn, Spiegelpeer
Geel roze	St. Rémy, Pondspeer

Oude stooftpeer te Weert

De aanplant van stooftperen

Stooftpeerbomen hebben landschappelijk een grote waarde. Dit in tegenstelling tot de warmteminnende handperen, die vaak een teleurstellende groei en een grotere ziektegevoeligheid hebben.

Stooftperen zijn meestal sterke en gezonde bomen, die op bijna elke grond groeien, mits de grondwaterstand in het groeiseizoen niet te laag staat. Natte veengrond is ongeschikt, al wil daarop de Brederode nog wel groeien. Droge voedselarme zandgrond is ook minder geschikt, deze moet flink verrijkt en bemest worden. De twee bekendste rassen, Gieser Wildeman en St. Rémy, zijn ziektegevoeliger dan de andere en het moeilijkst in de teelt. Omdat deze in de winkel volop verkrijgbaar zijn, valt het voor een particulier die een boom wil aanplanten te overwegen een ander oud en zeldzamer ras te kiezen. Als er niet zoveel grond beschikbaar is, bijvoorbeeld in een grotere stadstuin, dan zijn Kleipeer (Winterjan) en Provisiepeer een goede keuze. Is er meer grond beschikbaar, dan kunnen soorten als Brederode, Kampervenus, Pondspeer, Spiegelpeer, Winterbergamot of Winterrietpeer worden geplant. Deze ontwikkelen zich tot fraaie bomen met een grote landschappelijke waarde. 🍎

Tekst: Jan Veel

Overzicht van in Nederland aangeplante stooftperen

Vroeg (augustus – september)

Heerepeer (Stichtse Heerepeer, Braunroter Sommer Rousselet en veel andere synoniemen).
Herfstpeer van Geulle
Kelmonder Grijske
Portesoien
Zomerlouwjtje
Zomerrietpeer (Dubbele Rietpeer, Grosse Rietbirne, Pannekoekspeer)

Herfst (oktober november)

Avezaatse Kapel (Avezaath Kapel, Kapel van Avezaath).
Bongerspeer
Fertillon
Spekpeer
Tesselaar

Bewaarperen (december tot ver in het volgend jaar)

Belle Angevine
Brederode (Twee varianten: Zure Brederode en Zoete Brederode)
Dorothée Royale
Drielse Groene
Flambouw

Gieser Wildeman.

Ijsbout
Ijzendijker
Kampervenus (Chat Brulée, Pucelle)
Karmozijn
Kleipeer (Brittenpeer, Jan Groospeer, Kievitspeer, Mandjespeer, Spekpeer, Steenpeer, Weldrager, Winterjan, Wintersuikerpeer).
Lange Gratiool

Pondspeer (Twee varianten: de Noord-Nederlandse, in Groningen Harm Harkespeer genoemd en de oude Franse stooftpeer Catillac of Grand Mogul, ook wel Grote Pondspeer, Ronde Gratiole, Gros Gilot, Grand Mogul, Grand Monarch, Grosze Katzenkopf e.a. genoemd).
Provisiepeer
Roem van Altena
Ronde Gratiool
Spiegelpeer (Baronpeer, Baron d'Hiver)
St. Remy (Bellissime d'Hiver, Téton de Venus, Belle de Noisette, Vermillon d'Espagne).

Gebruikstijd tot november.

Valse Ijsbout (Ijsbout falso).
Wellemanpeer, ook wel Dubbele Kleipeer genoemd,
Winterbergamot (Knolpeer, Bergamotte Hiver, Bergamotte de Paques, Lang gesteelde Bergamot)
Winterlouwjtje
Winterrietpeer (Dubbele Winterjan, Gezegende, Winterkraaipeer, Roggebroodspeer)
Witte Kozijn (Blanke Kozijn, Bagijnpeer, Couzine Blanche, Pachterspeer)
Zandpeertje
Zoutewelle

Voor een beschrijving van deze peren en voor een groot aantal stooftperenrecepten verwijzen we naar de NPV brochure Stooftperen. Rassen en recepten.

De stooftpeertjes zoals we die kennen

Op goede grond

Zo'n vier jaar geleden begonnen wij met meer enthousiasme dan kennis, (Marchel is architect en ik sta voor de klas), VOF Op Goede Grond. Door veel te lezen, en met de hulp van ervaren fruitboomkwekers, zoals Jan Woltema van de noordelijke pomologische vereniging, werden wij door schade en schande een beetje wijzer.

Zo'n vier jaar geleden begonnen wij met meer enthousiasme dan kennis, (Marchel is architect en ik sta voor de klas), VOF Op Goede Grond. Door veel te lezen, en met de hulp van ervaren fruitboomkwekers, zoals Jan Woltema van de noordelijke pomologische vereniging, werden wij door schade en schande een beetje wijzer.

We leerden enten en kregen ons eerste enthousiasme van mensen die enthousiast waren over ons initiatief: het verspreiden van bijna vergeten maar wel geliefde fruitrassen. Dit jaar zijn wij voor het eerst in staat bomen aan te bieden voor de verkoop.

De bomen die wij aanbieden zijn biologisch gekweekt en hebben een

heel eigen karakter. Door hun eigen groei-kracht, onze zorg en de paardenmest van de burens hebben zij zich gevormd. Hierbij waren ze overgeleverd aan vervelde hazen, hongerige herten, rupsen en heel veel vogels. Het kan voorkomen dat twee bomen, gekweekt op dezelfde onderstam uit hetzelfde ras, een totaal andere vorm hebben. Wij zijn

er zelf ook verbaasd over.

Naast hoogstambomen kweken wij ook fruitbomen in struikvorm. Deze zijn al snel vrucht dragend. We kweken ook kleine bomen in pot. U mag ze zelf komen uitzoeken op onze twee hectare land nabij Breda.

Inmiddels kunnen wij ook advies geven over aanplant van fruitrassen die het bij u in de tuin, of op het terras goed zal doen. Van bijna alle rassen die wij kweken hebben we de herkomst achterhaald en kunnen wij vertellen hoe de appel of de peer smaakt, en waar hij voor gebruikt kan worden. Ik heb ook alle appels en peren geschilderd.

Op Goede Grond is een boomkwekerij die gespecialiseerd is in het kweken van oude

fruitrassen.

Vele oude fruitrassen zijn in onbruik geraakt. De tegenwoordige massaproductie vraagt bepaalde eigenschappen van fruit. Fruit moet het liefst lang houdbaar zijn en tegen een stootje kunnen, omdat het meeste fruit verkocht moet kunnen worden in supermarkten. Het uiterlijk van het fruit moet door de

Onderschrift

Onderschrift

Onderschrift

gemiddelde consument 'mooi' gevonden worden, want 'mooi' fruit verkoopt nu eenmaal goed.

Sommige oude rassen zijn vrijwel uitgestorven. Van sommige rassen is nog maar een enkele boom over. Op Goede Grond wil juist deze vergeten rassen weer op kweken. Daar is een 'goede grond' voor. De oude rassen bevatten uniek genemateriaal. Vaak zijn de rassen resistent tegen ziektes waar in de tegenwoordige productie bestrijdingsmiddelen voor moeten worden gebruikt. Door deze rassen te beschermen blijft dit genemateriaal bewaard.

Door deze resistentie zijn de oude rassen zeer geschikt voor de biologische tuinder.

De eisen die wij aan ons fruit stellen veranderen ook. De appels, peren, kersen, pruimen en bessen van de oude rassen zijn vaak zeer uitgesproken van smaak. Proef een kruidenierspeer en begrijp wat wij bedoelen...

Op Goede Grond gebruikt geen bestrijdingsmiddelen, maar maakt gebruik van de in de natuur aanwezige afweersystemen om de bomen te beschermen tegen ziektes.

Wij geven de bomen paardenmest afkomstig van de burens die Friese paarden fokken. De bomen groeien er prima door. De vogel-

stand houdt de rupsen in toom.

Wij wieden handmatig en machinaal. Dit is doeltreffend genoeg om de bomen flink te laten groeien.

De goede grond van ons Brabantse land is zeer geschikt om de bomen een goede start te geven.

Wij hebben van alle rassen die wij kweken informatie verzameld. Sommige rassen waren al in de middeleeuwen bekend. Bij iedere boom die wij verkopen wordt informatie over herkomst, smaak, houdbaarheid en juiste standplaats, samen met een aquarel van het desbetreffende fruit, geleverd.

Wij kweken zowel hoogstam- als struikbomen. Ook leibomen zijn in opkweek. 🍏

'Op Goede Grond' is een initiatief van Marchel Ruijgrok en Monique Wescher.

Onze kwekerij bevindt zich aan de Bigtelaar in Zundert (Rijsbegen) 10 km ten zuiden van Breda.

Zie de site www.op-goede-grond.nl. Daarop staat een overzicht van ons grote assortiment aan oude fruitrassen.

Tekst: Monique Wescher

Oude fruitbomen: beschermers van zeldzame paddenstoelen

Hygrocybe coccinea (foto: Menno Boomsluiter)

Schimmelziekten en paddenstoelen worden door fruittelers fel bestreden. Niet verwonderlijk gezien de schade die bijvoorbeeld schurft (*Venturia inaequalis*) en Loodglans, ook wel Paarse korstzwam (*Chondrostereum purpureum*) genoemd, kunnen veroorzaken aan de door hen gekoesterde fruitbomen.

Chondrostereum purpureum

Door een verhaal over paddenstoelen op fruitbomen te schrijven heb ik heb dus wel een beetje het gevoel op de verkeerde tribune te zitten juichen naar mijn favoriete club.

Toch neem ik aan dat fruitboom liefhebbers ook wel andere overwegingen kunnen hebben om bijvoorbeeld een hoogstamboomgaard met oude rassen in stand te houden. Anders dan beroepskwekers zijn zij immers niet afhankelijk van de productie van het fruit voor hun inkomen.

Ondanks het gebruik van uitgekende rassen met een lange supermarkthoudbaarheid en weerstand tegen verschillende schimmelziekten, worden in de commerciële fruitteelt nog steeds forse hoeveelheden fungiciden (schimmelwerende middelen) gebruikt. Dit is overigens een strijd die nooit gewonnen zal worden maar meer een wapenwedloop tussen veredelaars enerzijds en resistent wordende en muterende ziekteverwekkers anderzijds. Liefhebbers van oude en vooral hoogstamrassen hebben naar ik aanneem ook andere motieven. Een boomgaard met oude hoogstamfruitbomen is immers meer dan een verzameling zeldzame bomen. Het is vaak tevens een laatste verblijfplaats van tal van

bijzondere dieren en planten die vroeger algemeen waren, maar teverlooren zijn met de oude hoogstamboomgaarden waarin ze leefden. Zeldzame mossen en korstmossen vinden er een woonplaats en de steenuil vindt er in een holle boom nog een ouderwetse woonplaats. Als de grasmat niet te weelderig is en weinig bemest, kunnen verschillende, vaak zeldzame, paddenstoelen opduiken zoals de Sleedoornsatijnzwam waarover in Pomospost zomer 2010 geschreven is. De Sleedoornsatijnzwam is een mycorrhiza paddenstoel. Een paddenstoel dus die tot beider voordeel samenleeft met de fruitboom. Boomgaarden die niet met kunstmest bemest worden, kunnen bewoond worden door tal van paddenstoeltjes die tegenwoordig overal zeldzaam geworden zijn. Wie eens een Scharlaken wasplaat (*Hygrocybe coccinea*) van dichtbij gezien heeft zal moeten toegeven dat deze het beschermen waard is.

Paddenstoelen op de boom zelf worden niet onterecht met argusogen bekeken omdat ze het verval van de boom inluiden. Het verwijderen van de vruchtlichamen heeft in het geheel geen zin omdat tegen de tijd dat deze verschijnen, de schimmeldraden van de paddenstoel reeds over een groot oppervlak in de boom verspreid zijn. Vaak

Sarcodontia crocea (foto: Malcolm Storey CCAS liscence)

Tyromyces fissilis (foto: Yvonne Dijkman)

Auke Kleefstra

Fryslân

Broekhústerwei 11 (bezoekadres)
NL-8495 HJ Aldeboarn,
telefax: 0666-631588
mobiel: 06-60 97 25 93
e-mail: arkleefstra@zonnet.nl

Zuid-Holland

Floreslaan 3
3131 NA Vlaardingen
mobiel: 06-60 97 25 93
vlaardingen@vruchtboom.nl

Vruchtbomen in een zeer uitgebreid sortiment

Bezoek ook onze websites: www.vruchtboom.nl en (o.a. voor de zoekopdracht) www.vruchtboom.nl/vlaardingen.html

Van der Kooy Jubbega

Het adres in Nederland voor:
Zelf wijn, bier en kaas maken

Open van dinsdag t/m vrijdag
10.00–18.00 uur
Zaterdags van 10.00–17.00

Compleet assortiment voor de wijnmaker:
Flessen, gisten, level, vaten,
kudde, siphoneren, fruitpersen,
fruitsieles.
Alle grondstoffen voor de
bierbrouwer:
mouten, ginnen, hopen, bier-
kitt, moutotacten, kopgedruk-
vaten, starterkits, maaikefels
etc.
Voor de kaasmakerij: kaasmaai-
sel, stremsel, kaasvaatjes etc.
Tevens:
Destilleerkolommen, platbo-
denkolven, ecomuses etc.

www.vanderkooyjubbega.nl

Marcel Tross Pomoloog

Aanbieder van:

- Aanleg en onderhoud
- Boomgaarden, boominspectie
- Vitaliteits-onderzoek
- Bodemanalyse
- Cultuurtechniek

Koewalddijk 25, 7181 RJ Nieuw-
Telefax: 0845-293003, mobiel: 06-22330628
E-mail: info@pomoloog.nl
www.pomoloog.com

Assortiment Laan- en Vruchtbomen

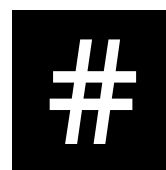
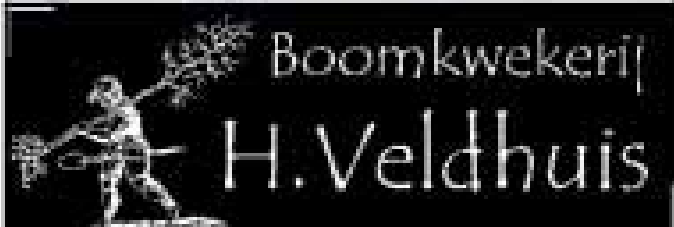
Tevens uw leverancier voor uw gehele
erfbebplanting

Kijk voor meer plantinformatie op
www.boomkwekerij-veldhuis.nl

Particulieren welkom op zaterdagmorgen
volgens afspraak

correspondentieadres: Kastanje 13, 8141 TA Hengelo
kwekerijadres: Tibbandeeg 2, 7722-JS Hoorsthorst

telefoon: 05-429 234 99
fax: 0572-394 693
e-mail: info@boomkwekerij-veldhuis.nl
meer weten: www.boomkwekerij-veldhuis.nl

ART DIRECTOR
LARS VAN HEMMEN

*“Vaak kunnen we met het denken
enkel redenen verzinnen
om iets niet te doen,
terwijl het gevoel het juist goedkeurt.”*
- LvH 2008 -

Mobiel: 06 - 13 888 467
mail@larsvanhemmen.nl
www.larsvanhemmen.nl

Phellinus tuberculatus (Foto: James Lindsey CCAS liscence)

rest alleen nog het afzagen van de tak waar de vruchtlichamen op zitten, of het verwijderen van de boom zelf. Vooral de Honingzwam die vrijwel altijd aan de voet van de boom zichtbaar wordt, is gevaarlijk omdat deze zich via het wortelgestel van boom tot boom kan verspreiden en zo grote schade kan aanrichten. Het kort na het verwijderen van de aangetaste boom opnieuw inplanten van een nieuwe boom, is bij aanwezigheid van deze paddenstoel niet aan te bevelen omdat de zwam geruime tijd kan leven van het dode hout dat in de grond achterblijft. Houd er bij snoeiwerkzaamheden rekening mee dat er vooral in de herfst veel sporen in de lucht aanwezig zijn, maar dat sommige soorten zoals de Boomgaardvuurzwam juist in de lente zijn sporen verspreidt.

De Boomgaardvuurzwam (*Phellinus tuberculatus*) is een langzaam groeiende houtzwam van allerlei fruitbomen, maar vooral van de kers. Op appels groeit deze soort vaak zeer traag en levert weinig reden tot paniek op. Zo zag ik eens een serie foto's van deze houtzwam, gemaakt over een periode van 30 jaar. In deze periode was de houtzwam slechts weinig groter geworden terwijl de boom nog steeds leefde. De Boomgaardvuurzwam is een vrij zeldzame paddenstoel in Nederland, vooral bekend van oude hoogstambomen, maar ze is niet zo

zeldzaam als de Boomgaardstekelkorstzwam. Wie zo gelukkig is deze paddenstoel te vinden moet hem koesteren als een zeldzame schat. De Boomgaardstekelkorstzwam (*Sarcodontia crocea*) komt alleen voor op appelbomen, vaak aan de rand van afgebroken en rottende takken of in gaten in de stam met rottend hout. Kortom een slecht onderhouden en oude boom. De jonge paddenstoel ruikt vrij sterk naar ananas, later naar rottend fruit. De Boomgaardstekelkorstzwam is een in geheel West-Europa buitengewoon zeldzaam geworden paddenstoel door het verdwijnen van oude hoogstamboomgaarden. In de natuur krijgt deze paddenstoel weinig kans door het vrijwel ontbreken van wilde appelbomen van voldoende maat. Ook de Appelboomkaaszwam (*Tyromyces fissilis*) komt bijna uitsluitend op appelbomen voor en is een in het noorden van het land tot nu toe slechts één maal gevonden zwakteparasiet.

Ook deze paddenstoel zult u uitsluitend tegenkomen op oude vaak reeds verzwakte bomen.

Om onderscheid te kunnen maken tussen de voor uw fruitbomen gevaarlijke paddenstoelen die snel veel schade opleveren en paddenstoelen die hoewel aanwezig slechts langzaam en beperkt schade opleveren is veel kennis nodig. Een boekje met goede foto's en tekst is

'De grote Paddenstoelengids', geschreven door Ewald Gerhardt, een uitgave van Tirion. De laatste uitgave is bewerkt door een Nederlandse mycoloog. Is uw belangstelling gewekt dan kunt u meer informatie vinden op de websites van de Nederlandse Mycologische Vereniging (www.mycologen.nl), Natuurbericht de berichten onder paddenstoelen (www.natuurbericht.nl) en op de website van de Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl) onder paddenstoelen verspreidingskaartjes van verschillende paddenstoelen.

Hopelijk heb ik duidelijk kunnen maken dat een schimmelaantasting en het voorkomen van een paddenstoel op uw fruitboom niet altijd te vuur en te zwaard bestreden hoeft te worden. Het is belangrijk te weten waar u mee te doen heeft. Een oude holle hoogstamappelboom vaak bedekt met een verscheidenheid aan mossen is een toevluchtsoord voor bedreigde en vrijwel verdwenen soorten. Ook deze bomen hebben daarom ondanks het verlies aan productiviteit nog altijd een waarde voor de biodiversiteit. 🍄

*Tekst: Menno W. Boomsluiter
Bestuurslid van de Nederlandse Mycologische Vereniging. E-mail: mennowb@xs4all.nl*

Van paddenstoelen en meer

Het is eind juli als ik dit artikel schrijf en het zou mooi zomerweer moeten zijn. De regen valt echter veelvuldig uit de hemel-sluizen en na de droge lente is het vast een verademing voor de boeren.

Maar nu mag het stoppen en hoop ik binnenkort toch nog even een zomergevoel te krijgen. Geïnspireerd door het herfstachtige weer is het niet moeilijk om me eens bezig te houden met paddenstoelen. Ik vind het ongelooflijk knap als mensen de bossen in trekken om paddenstoelen te zoeken en dan met eetbare exemplaren thuis komen. Al diverse malen heb ik mij voorgenomen me te melden voor een cursus 'Paddenstoelen zoeken in het wild'. Eigenlijk weet ik wel, dat het buiten dat ik het geweldig vind om in het bos te zijn, de cursus voor mij geen vruchten af zal werpen omdat ik het schrikbeeld van stuiptrekkende familieleden op de bank na een 'heerlijk maal' niet kwijt zal raken.

Maar zie, de oplossing diende zich een paar weken geleden aan toen ik bij de groothandel bakken vond met als doel zelf paddenstoelen te kweken. Dit was mijn kans om veilig paddenstoelen te kweken en ze van een speldenknop uit te zien groeien tot mooie witte champignons. Na een uitvoerige bestudering van de gebruiksaanwijzing ben ik aan de slag gegaan en zie daar, zowaar, de eerste exemplaren steken hun kopjes boven de grond uit. Elke avond worden ze verzorgd en bewonderd! Het blijft niet bij een bak want ik heb de smaak te pakken en bak 2 t/m 4 staan klaar voor de voortzetting van de huiskwekerij.

Informatie en recepten kunt u vinden op www.champignon-id.com.

Mocht u ook eens zelf willen kweken kijk dan eens op www.minichamp.nl of op www.kweekbak.nl/tips/zelf-kweken

www.casaforesta.nl zag ik ook hele interessante dingen.

Hier een recept van mijn Belgische vriendin:
**Champignonragout
met paprika en prei**

*Ingrediënten voor 2 personen
(voor 4 personen verdubbelt u de hoeveelheden).*

- 1/2 rode paprika
- 1 prei
- 400 gr champignons
- 50 gr boter
- 40 gr bloem
- 1/2 theelepel paprikapoeder
- 2 dl kippenbouillon(mag van een tablet)
- 1/2 dl witte wijn
- 1 theelepel mosterd
- 4 eetlepels Bulgaarse/Griekse yoghurt of crème fraîche (op keukentemperatuur)
- peper en zout

Vorbereiding

Maak de paprika schoon, snij deze in blokjes. Maak de prei schoon, snij deze in dunne ringen. Maak de champignons schoon, snij ze in vieren (niet wassen maar met een zacht borsteltje schoonwrijven).

Bereidingswijze

Smelt de boter.
Doe preiringen en paprika in de pan stoof ze 5 minuten op een matig hoog vuur.
Draai het vuur hoger, voeg de champignons toe en laat ze 3 minuten meestoven.
Roer bloem en paprikapoeder er bij, temper het vuur en laat het mengsel 3 minuten zacht pruttelen.
Roer met kleine scheutjes wijn en bouillon er bij. Goed roeren tot het dik wordt.
Laat het al roerend nog even zacht koken.
Roer nu de mosterd er door en breng op smaak met peper en zout.
Neem de pan van het vuur en roer er Bulgaarse / Griekse yoghurt of crème fraîche door.

Serveer er rijst bij of aardappelpuree.
Het volgende recept wil ik u niet onthouden.

Tafelzuur van paddenstoelen

Hiervoor kunt u alle eetbare paddenstoelen nemen. U maakt ze geschikt voor conservering door ze in water met een beetje zout zachtjes te laten koken tot ze bijna gaar zijn. Voor het onderstaande recept heb ik champignons gebruikt.

Ingrediënten

- 1 kleine ui
- 1 teentje knoflook
- 6 zwarte peperkorrels
- Takje verse tijm of als u dat niet heeft ½ theelepel gedroogde tijm
- 3 dl witte wijnazijn
- 275 gram champignons (of andere paddenstoelen)
- 6 dl water
- 2 tl zout

Bereiding

Snijd de ui in dunne ringen.

Kneus het teentje knoflook.

Doe de bovenste ingrediënten samen met de azijn, peperkorrels en de tijm in een pan. Breng aan de kook. Doe het deksel half op de pan en laat het 15 minuten zachtjes koken.

Haal de pan van het vuur, doe de deksel op de pan en laat het mengsel afkoelen.

Veeg ondertussen de champignons schoon en snijd indien nodig de uiteindjes van de stelen.

Doe de champignons in een pan met het water.

Breng het aan de kook en laat het 1 minuut koken.

Haal de pan van het vuur en laat de champignons 5 minuten staan. Roer af en toe zodat ze onder het water blijven staan.

Giet de pan af in een zeef, laat de champignons uitlekken en dep ze droog met keukenpapier.

Vul schone gesteriliseerde potten met rubber ring in deksel met de champignons en zeef het azijnmengsel erboven, vul de potten tot net onder de rand. Verzegel de potten en zet ze 3 weken op een koele en donkere plek. De potten zijn 1 jaar houdbaar.

Ik wens u een mooi en oogstrijk seizoen.

Heeft u nog vragen dan kunt u mij altijd mailen: hubertinewibier@hetnet.nl

Met vriendelijke groet, Hubertine Wibier.

Fladderak

Hoogholtje Fladderak van Hooghoudt

Ooit had iedere streek wel een destilleerderij. Overal was graan, overal was rogge. Overal waren er wel gelegenheden waarbij een borreltje geschonken diende te worden. En ongetwijfeld zal er hier en daar op het platteland ook nog wel eens een illegaal borreltje gestookt zijn. Om de veldwachter actief te houden. En om later in de huiskamer kroeg grote verhalen te kunnen vertellen. Zo ontstonden ook streekieigen recepten.

Fladderak is zo'n streekgebonden drankje. Uit Groningen. Het is een speciale citroenjenever die gekruid is met kaneel en die aangezoet wordt met zoethout. De bekende distilleerderij Hooghoudt 'uut Grunn' maakt ze nog volgens een eeuwenoud en geheim recept.

Enkele jaren geleden bedroeg de omzet nog dertien flessen per jaar. Commercieel was dit natuurlijk niet erg aantrekkelijk. Hooghoudt besloot daarom naar buiten te brengen dat de productie zou worden stopgezet. Een betere marketingstunt had de destilleerderij niet kunnen bedenken. Binnen enkele maanden gingen een paar duizend flessen over de toonbank. U begrijpt dat de productie inmiddels wordt voortgezet.

In de destilleerderij van Hooghoudt worden bij de produktie nog steeds oude Keulse potten, met deksel, en eikenhouten vaten gebruikt.

De hierna afgedrukte recepten zijn afkomstig van het Amateur Wijnmakers Gilde 'De Braamstruik' uit Groningen.

Fladderak (1)

Ingrediënten (voor 1,4 l van 20,2 % alcohol)

- schil zonder wit van 4 citroenen.
- 2 g pijpkaneeel.
- 300 g witte kandisuiker.
- 1 l brandewijn van 28%

Bereiding:

Schil de citroenen heel dun en doe ze samen met de pijpkaneeel in een weckfles van 2 liter. Giet de brandewijn hierover. Sluit de fles en laat ze afgesloten op kamertemperatuur tenminste twee weken trekken. Filter vervolgens de schil en pijpkaneeel uit de vloeistof. Voeg de kandisuiker toe en vul het volume met gedominaliseerd water aan tot 1,4 liter. Weckfles afsluiten en regelmatig schudden tot alle suiker is opgelost. Nog minstens twee weken wachten voordat u gaat proeven.

Fladderak (2)

Deze variant is iets pittiger dan de originele Groningse citroenjenever.

Ingrediënten (voor 1 l van 25,4% alcohol)

- schil zonder wit van 3 citroenen
- 2 gr pijpkaneeel
- 230 cc suikerstroop van 86%
- 270 cc alcohol van 94% of wodka van 42%

Bereiding:

Schil de citroenen heel dun en doe ze in een weckfles van 2 liter. Giet de alcohol hierover. Na een dag filtert u de schillen uit de vloeistof en voegt u de overige ingrediënten aan de alcohol toe. Vul het volume met gedominaliseerd water aan tot 1 liter. Zet de weckfles afgesloten weg op kamertemperatuur. Na tenminste vier weken de likeur filteren.

Proost! Alie Mulder

(bron: FAWG - Matty Willeboordse)

Yoghurt-appeltaart met boerenjongens

Ingrediënten:

- Voor de bodem:
- 100 gram roomboter
- 1 ei
- 50 gram suiker
- 150 gram bloem
- snufje zout

Tip
Neem voor de
smaak een
biologische
boerenyoghurt

Voor de vulling:

- 6 appels
- 4 eetlepels suiker
- een potje citroenjam
- ½ liter volle yoghurt
- 200 ml slagroom
- 6 blaadjes gelatine
- 1 pot 'Boerenjongens'
- 1 zakje Taartina (bindmiddel)

Tekst: Lia Simons *vermelden*

Bereiding

Verwarm de oven voor op 160 graden.

Knead van alle ingrediënten een soepel deeg, bekleed een springvorm met bakpapier en vet de rand in. Verspreid het deeg over de bodem en maak een klein opstaand randje.

Bak de bodem 25 minuten en haal hem dan meteen uit de oven. Laat de bodem iets afkoelen in de vorm, haal hem er dan uit en leg hem op een plat bord. Bekleed de rand van de springvorm met aluminiumfolie en zet hem om de bodem op het bord.

Bereiding van de vulling:

Smeer ¾ deel van de citroenjam uit over de bodem.

Schil de appels, snijd ze in stukjes en giet er voldoende kokend water over zodat ze onder staan.

Week de blaadjes gelatine in koud water. Doe de yoghurt in een schaal, meng er met de mixer de slagroom door.

Giet het water van de appelstukjes af en laat ze uitlekken in een vergiet. Schep de overige citroenjam en de suiker door de appels.

Verhit een klein gedeelte van het vocht van de appels en los de uitgeknepen gelatine daar in op. Voeg dit toe aan de yoghurt en schep de appels er ook door.

Schep het mengsel op de bodem en plaats de vorm 3 uur in de koelkast.

Doe als laatste de pot 'Boerenjongens' in een pannetje en breng dit heel even aan de kook. Los met een klein beetje water het zakje 'Taartina' op en roer dit door de warme rozijnen.

Laat het afkoelen en verdeel het dan over de taart.

Appelmoes met ahornsiroop in potjes

Een trechter kan wonderen verichten

Natuurlijk kan men appelmoes bewaren in de diepvries, maar appelmoes kan ook goed ~~bewaart~~ blijven in potjes ~~buiten de diepvriezer bewaard.~~

Schil de appels, snij de appels in partjes en verwijder de klokhuisresten. Doe de stukjes appels (ongeveer drie liter) in een pan, liefst met een dikke bodem, giet er wat water bij en breng de appelmoes al roerende aan de kook. Uiteindelijk kan met een staafmixer, de moes mooi gelijkmatig worden gemaakt.

Voeg vervolgens al roerende toe:

- 1 kopje suiker
- 1 zakje vanille suiker
- 1,5 theelepel kaneel en
- 4 eetlepels ahornsiroop.

Om de appelmoes wat steviger te maken kan al roerend één of twee eetlepels allesbinder worden toegevoegd. In plaats van allesbinder kan ook aardappelzetmeel worden gebruikt. Om te voorkomen, dat dit zetmeel gaat klonten dient men het zetmeel met wat water te mengen tot een dun papje, dat dan vervolgens snel door de kokende appelmoes moet worden gemengd.

De appelmoes is nu klaar om in potjes gegoten te worden. Gebruik daarvoor bijvoorbeeld, zeer goed schoongemaakte, jampotjes met een goed passende en schone metalen deksel.

Voor dat de potjes gevuld worden met de hete appelmoes, is het raadzaam de potjes met heet water voor te verwarmen.

Vul de potjes tot net onder de rand, veeg de rand schoon en draai de deksel er goed vast op. Zet ze vervolgens op de kop op een theedoek en laat ze afkoelen. Nadat de potjes zijn afgekoeld moeten ze eerst nog even schoon geveegd worden en kan de sticker met datum erop.

De smaak van de appelmoes is afhankelijk van de gebruikte appels en de ingrediënten, het is dus een kwestie van uitproberen. Tijdens het proces kan men ook even proeven door wat hete appelmoes op een schotelletje te laten afkoelen.

Tenslotte nog dit, ondanks alle zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bij het openen van een potje blijkt, dat er zich schimmel heeft gevormd op de appelmoes. Jammer dan, volgende keer beter.

Tekst: Gerrit J Pollard.

Appelmoes in schoongemaakte jampotjes met een metalen deksel

Groene Maple Leaf (Acer saccharum)

De eetbare tuin

Een aanrader voor tuinliefhebbers die een tuin willen die niet alleen mooi is, maar ook nog voedsel oplevert. Hou je van strak en recht? Koop dit boek dan niet. Een kenmerkend fragment uit het boek ter illustratie

Alys Fowler: De Eetbare Tuin.
Uitgeverij: Karakter, 2011
ISBN: 9789061129394
Prijs: €: 22,50

Waarom zou je planten in je tuin laten staan die niet eetbaar of anderszins functioneel zijn? Waarom vervang je de boompjes en struiken waarvan je maar korte tijd kunt genieten niet door fruitbomen, aalbessen en bosbessen? Ik (Alys Fowler) wil een mooie en productieve tuin met een mengeling van bloemen, fruit en groenten die samen een ecologisch systeem vormen, waarin ze hun voordeel kunnen doen met mijn inbreng en die van de natuur

In "De eetbare tuin" toont Alys Fowler (bekend van het BBC-programma Gardeners World) aan dat er een manier is om van het goede leven en de natuur te genieten - zelfs als je in de stad woont. Zij laat zien hoe je natuurlijke ecosystemen in de tuin creëert, hoe je goede mest maakt en hoe je de grond kunt verrijken zodat je je tuin - en natuurlijk de oogst! - kunt optimaliseren.

Alys Fowler heeft in haar tuin geen apart deel voor de moestuin. Bloemen, fruit en groenten staan dwars door elkaar. Een moestuin noemt ze 'een achterhaald Victorians idee'. Ze is een groot voorstander van polycultuur, een manier van tuinieren waarbij je planten, sierplanten en nutsplanten, combineert zodat ze elkaar versterken in plaats van concurreren. Deze slimme landbouwtechniek wordt de 'Drie Gezusters' genoemd.

Polycultuur in de tuin toepassen heeft veel voordelen. Ziekten krijgen bijvoorbeeld minder kans. En doordat de grond helemaal bedekt is, houdt de bodem meer

water vast. Voor dieren in de tuin is gevarieerde beplanting ook beter. Tegenover alle voordelen staat één nadeel: je moet goed nadenken. Het is een puzzel om de tuin zo optimaal mogelijk te benutten en om goede plantcombinaties te maken.

Alys Fowler schrijft geen regels voor. Wel doet ze aanbevelingen. De belangrijkste is om vooral zelf te experimenteren met tuinieren. Naast tips, adviezen en wijze raad voor het verbouwen van eigen groente en fruit, geeft ze haar succesrecepten voor het verwerken

van alle verse ingrediënten uit eigen tuin.

'De eetbare tuin' bestaat uit drie delen, namelijk basiskennis, wat te kweken en wat te eten uit eigen tuin. Het deel 'basiskennis' gaat over het nieuwe denken, gezonde planten en van start gaan met de tuin. Het tweede deel behandelt het telen van groenten (en bloemen) en eetbare gewassen. Het laatste en derde deel van 'de eetbare tuin', laat zien hoe je kunt inmaken en conserveren.

Alys Fowler schrijft op een duidelijke en vlotte manier over haar passie, de tuin. Daarnaast staan in 'De eetbare tuin' fraaie foto's en illustraties.

Eieren van de fruitspintmijt op de stam.

Een ideale overwinteringsplaats voor de eieren.

drogen snel uit. Ook bladgroenkorrels worden geconsumeerd en dat zorgt ervoor dat bladeren een bruine gloed krijgen. De zwaar beschadigde bladeren kunnen niet meer het ruwe voedsel omzetten in suikers, het z.g. assimilieren. Bij een geregelde spintaantasting verzwakken de bomen, de vruchtbaarheid neemt af en de vatbaarheid voor secundaire parasieten zoals schorskevers en sommige schimmels neemt toe. De vruchten komen moeilijk op kleur, geur en smaak en dit vermindert de kwaliteit van de nieuw gevormde knoppen en de ontwikkeling van de vruchten wordt geremd.

Bestrijding roofmijten

Wanneer een boomgaard biologisch in evenwicht is zal u weinig problemen ondervinden van de fruitspintmijt. Roofmijten, o.a. de predator *Typhlodromus pyri*, zullen hun werk uitstekend doen, en daardoor kan in de praktijk een chemische behandeling achterwege blijven.

De meeste aantastingen in boomgaarden ontstaan wanneer er veel met breed werkende bestrijdingsmiddelen wordt gespoten die ook de nuttige insecten elimineren. Maak altijd een zorgvuldige afweging wanneer u gewasbeschermingsmiddelen inzet.

U doodt de ene en krijgt de fruitspintmijt en andere ervoor terug.

Een manier om het biologisch evenwicht te herstellen is dat in de maanden mei/juni takken met roofmijten vanuit een bestaand producerend perceel worden geknipt en in de eigen bomen worden gelegd. Hierdoor wordt versneld een evenwicht gecreëerd.

Vruchtboom Carbolineum (VBC)

VBC-Ultra kan worden toegepast als ei dodend middel. De winterbespuiting wordt uitgevoerd wanneer alle knoppen in rust zijn, maar vòòr het z.g. muizenoorstadium (= uitlopen van het blad). VBC-Ultra is verkrijgbaar zonder spuitlicentie bij tuincentra en in winkels als Boerenbond en Welkoop.

VBC bestrijdt tevens eieren van bladvlo, luizen, bladrollers, schilden dopluizen, galmijten, kleine wintervlinder, wieren en korstmossen.

Alle fruitgewassen kunnen door de fruitspintmijt worden aangetast. Zowel steen- als pitfruit, wijngaard en bessenstruiken. De fruitspintmijt komt ook voor op *Ribes* sierheesters, lijsterbes en meidoorn.

Tekst en beeld Jans Koops.

Gevoelige fruitrassen voor fruitspintmijt zijn:

Appel:

Benoni.
Early Victoria.
Groninger Kroon.
Keuleman.
Perzikrode Zomerappel.
Bloeméezoet.
Zoete Ermgaard.
Zoete Kroon
Golden Delicious.

Peer:

Comtesse de Paris.
Fondante de Charneu.
Zwijndrechtse Wijnpeer.

Pruim:

Czar.
Dubbele Boerenwitte.
Early Laxton.
Eldense Blauwe.
Hauszwetsche Kwets.
Jefferson.
Ontario.

Country Winery

Voor verkoop van:

- * Resistente & bijzondere druivenplanten.
- * Bijzondere fruitplanten & oude fruitrassen.
- * BirdGard & Birdchaser vogelverschrikkers.
- * Nederlandse wijnen & wijnproducten.
- * Wijnproeverijen & cursussen.
- * Zorgkwekerij.

Jipkesbeltweg 42 Nijverdal - Hulsen.
Tel. 0548-623657, Mobiel: 06-38780384
www.Countrywinery.nl
E-mail: countrywinery@gmail.com
Geopend: donderdag, vrijdag en zaterdag
van 10.00 tot 17.00

Boomconsult

Boomverzorging Advies en beheer

Meer dan 25 jaar ervaring in:

vakkundig snoeien van alle (vrucht) bomen
takken versnipperen
vellen van gevaarlijke bomen
stobben frezen
aan – en verplanten
onderzoek en objectief advies
verzorging aanvraag kapvergunning

Boomconsult
De Welhaak 62
7887 HM Erica.
telefoon: 06-55 75 7635

biologische hoogstamboomkwekerij

De Sterappel

Veel oude
fruitboomrassen
Ook grote maten
verkrijgbaar

Wij zijn geopend van november tot en met april
vrijdag en zaterdag van 09.00 - 18.00 uur

Kees van Leeuwen
Weiweg 7, 4064 CJ Varik

telefoon: 06 219 540 18
telefax: 0344 652754

e-mail: sterappel@versatel.nl

skw 022177

Bezoek ook onze website: www.desterappel.nl

F. Kuiper B.V.

BOOMKWEKERIJEN SINDS 1886

Postbus 57 9640 AB Veendam
tel. 0598-619410. fax: 0598-619136
e-mail: f.kuiperbv@veendam.nl

Dé leverancier van vruchtboomonderstammen, ook biologisch, geteeld op onze kwekerijen in Groningen en Flevoland.

Verkoop aan particulieren en pomologische verenigingen ook mogelijk via kwekerij "de Baggelhof".
E-mail: lubbart@Baggelhof.nl

Snoeibedrijf De Boomgaard

Voor:

- Deskundig snoeien van uw vruchtbomen
- Hulp/begeleiding bij snoeien (ook voor uw tuin)
- Snoeiadvies op maat
- Advies en onderhoud erfbepanting
- Snoeicursus (individueel / groep)
- Meer....

T.050-5281399 M.06-25191441 info@snoeideboomgaard.nl

www.snoeideboomgaard.nl

VRUCHTBOMEN EN KLEINFRUIT

biologisch - dynamische
KWEKERIJ
DE VROLIJKE NOOT

Oosterbutenweg 2
8351 GH Wapserveen
tel / fax 0521- 321580
www.devrolijkennoot.nl

Skal 6148

verkoop van november tot mei
vrijdag en zaterdag van 9.00 - 17.00 uur

Bestrijding van de rups van de Wintervlinder

De heer Heitkamp stelde enkele vragen over het bestrijden van rupsen. Hier volgt een samenvatting van het antwoord van Jans Koops.

In het zomernummer 2009 van ons blad staat een artikel over het gebruik van de lijmbanden.

Deze lijmbanden zijn te koop in sommige tuincentra en bij boerenorganisaties zoals Welkoop en

Boerenbond. De ervaring met lijmbanden is dat ze goed werken bij jonge bomen met gladde stammen. Als de boom wat ouder is en op de stam ruwe schorsdelen zitten, kruipen de wintervlindervrouwtjes er onderdoor en het effect is nihil. Naast de lijmbanden is er

rupsenlijm. Ik ben het in Nederland in de bovenstaande winkels nog niet tegengekomen, maar is in Duitsland populair en wordt daar veel verkocht. Het heet Brunonia Raupenleim Grün en de lijmbanden heten Raupen Leimringen. (Dit werd vermeld omdat de heer Heitkamp vlakbij de Duitse Grens, in de buurt van Nordhorn woont.)

Rupsenlijm is in Nederland niet meer verkrijgbaar. Het is bij ons uit de handel genomen omdat het niet selectief is: het doodt ook nuttige insecten. Als iemand het weet aan te schaffen en toe te passen is het zijn of haar verantwoordelijkheid.

Rups van de grote Wintervlinder

De grote Wintervlinder

Tweejarige Duitstalige cursus fruitbomenverzorging van de Pomologen-Vereins

De cursus bestaat uit twee modulen die in acht weekenden worden gegeven.:

- 1 Basisprincipes fruitboomteelt.
- 2 Basisprincipes van de opkweek van jonge fruitbomen en rassenkeuze.

De cursus wordt te Kassel (D) gegeven van eind november tot begin maart. De kosten bedragen € 480,- (onderdak incl. volpensioen kost € 190,-)

Het is niet mogelijk slechts een module te volgen. Zie ook www.obstmanufaktur.com

Hoewel de aanmeldingstermijn is verstreken is aanmelding via Marcel Tross nog mogelijk: info@pomoloog.nl.

4 keer per jaar Pomospost in huis!

Bij lidmaatschap van de NPV

De NPV heeft als doel het opsporen en in stand houden van oude fruitrassen. Een belangrijke taak daarbij is het geven van advies over aanplant en onderhoud.

Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met de vereniging. Met uw lidmaatschap (€ 30,- per jaar) steunt u de vereniging en krijgt u daarnaast leuke voordelen en ontvangt u vier keer per jaar ons magazine.

Ook lid worden? Stuur dan even een e-mail met uw naam en adres naar onze ledenadministratie. E-mail: nico-zushovinga@hetnet.nl

Hoogstamfruit een kritische apologie

Als verklaard liefhebber van hoogstamfruitbomen (en van 'oude rassen') stoor ik me toch met enige regelmaat aan de eenzijdige propaganda. Er is dan sprake van een verheerlijking die zich heeft losgezongen van de realiteit. Hoogstammen worden vaak vereenzelvigd met het gezonde onbespoten fruit uit de tijd dat alles nog goed was: dat is een nostalgische opvatting. Nostalgie is maar al te vaak een verlangen naar iets dat nooit was. Laat ik het dus met waardering over hoogstammen hebben, maar zonder nostalgie.

Bovendien is er niets mis met kleinere fruitboompjes of -struiken op zwakker groeiende onderstam. Zwakgroeiende onderstammen worden nogal eens gememoreerd als een verwerpelijk verschijnsel van de hedendaagse fruitteelt, maar dergelijke onderstammen zijn al bekend sinds de middeleeuwen. Wel relatief nieuw is de techniek van het virusvrij maken (een warmtebehandeling) waardoor er nu een ruim aanbod is in gezond uitgangsmateriaal.

Mooi

Hoogstamfruitbomen (boomgaardjes) horen bij een cultuurlandschap. Ze geven cachet aan boerenerven en grotere tuinen. Wanneer je buiten woont, en voldoende ruimte hebt, horen hoogstamfruitbomen erbij. Ze zijn prachtig tijdens de bloei en als ze rijk zijn beladen

met fruit is het schouwspel luxueus. Het vaak grillig gevormde vruchthout geeft fruitbomen een karakteristiek wintersilhouet.

Minder mooi

Maar het gaat ook nogal eens mis met hoogstamfruitbomen. Cultuurfruit vraagt nu eenmaal verzorging; het ene ras (veel) méér dan het andere. Wanneer die verzorging achterwege blijft komen er vroeg of laat problemen; die kunnen veelsoortig zijn, maar het resultaat is dan maar al te vaak een armoedig ogende boom. Een kwijnende vruchtbom biedt een mistroostige aanblik.

Mooie hoogstammen: appel en peer

Voor mooie gezonde hoogstammen kies je voor sterke (ziekeresistente) rassen die een evenredige groei hebben en met vruchthout dat niet te snel verouderd. Daar hoef je het minst aan te snoeien om het model er in te houden en de om vruchtbaarheid te bewaren.

De vorming van een luchtige kroon met ruim uit elkaar geplaatste gesteltakken (het geraamte) is de belangrijkste basisvoorwaarde om de boom, zonder al te veel onderhoud, gezond te houden.

Appel en (vooral) peer kunnen, wanneer ze een goede standplaats hebben, monumentale bomen vormen. Peren hebben meestal de neiging tot een piramidale boomvorm; de stam loopt dan door in één

Groninger Kroon

Twee pruimenbomen op onderstam St. Julien

De peer Fertility draagt vrucht

Ongeveer 25 jaar oude perenboom, rijk dragend met vroege peertjes die snel melig worden en waarvan je alleen perenwijn kan maken.

opgaande, regelmatig vertakte, harttak. Appels vormen doorgaans van nature een bolle kroon zonder de kenmerkende doorlopende harttak. Meestal vraagt de natuurlijke groeivorm (dat wat de boom zelf wil) de minste onderhoudssnoei.

Om een hoogstam qua hoogte werkbaar te houden, moet je kiezen voor een ras met een tamelijk 'vlakke' (= weinig steile) takaanzet en een 'open' kroon.

Pruim

Als hoogstam kent pruim zijn beperkingen. Pruimen zijn bewerkelijk: niet zozeer vanwege de snoei; maar vanwege de noodzakelijke vruchtdunning. Vrijwel alle gangbare rassen zijn overdreven vruchtbaar en wanneer je daar niet sterk op ingrijpt, zal er van alles misgaan; de belangrijkste problemen zijn dan takbreuk en Monilia-rot bij de vruchten. En ook wanneer je voldoende hebt gedund, zul je waarschijnlijk nog regelmatig de boom in moeten, om tijdig rotte (Monilia) vruchten te verwijderen.

Bij pruimen is de meest gebruikte onderstam (tot dusver) de St.Julien-A en op deze onderstam houden de meeste rassen een (min of meer handelbaar formaat. Voor sterker groeiende onderstammen zijn de meeste pruimenrassen in feite ongeschikt; dan kun je het beter houden bij kleinvruchtige rassen/typen (jampruimen) zoals Wichters.

Geslacht of ongeschikt?

Hoogstammen hebben de potentie veel fruit te produceren; twee- á driehonderd kilo is voor een goed ontwikkelde hoogstam niets bijzonders. Kies daarom rassen die goed bewaarbaar zijn en die tegen een stootje kunnen, want de praktijk zal zijn dat je vaak valfruit raapt.

Kwetsbaar seizoenfruit zoals zomerappels of boterperen kun je maar beter op een zwakgroeiende onderstam telen en compact houden. Dan kun je op een klein oppervlak een leuke collectie smulfruit hebben om optimaal genietend de zomer door te komen.

Hoogstammen kies je voor het mooi, maar het is moeilijk om er economische argumenten voor te vinden. Hoogstammen vragen ook nogal wat geduld: niet alleen duurt het jaren voor je oogst van betekenis hebt; het duurt ook lang (decennia) voor een hoogstam het lullige-boompjes-stadium is gepasseerd. Fruit op zwakgroeiende onderstam draagt vaak al het jaar na aanplant en kan zich in een jaar of zes tot een bekoorlijk boompje ontwikkelen.

*Tekst en beeld: Arie van Herpen, Weblog 27 december 2010
www.arievanherpen.blogspot.com*

Wanneer moeten we druiven snoeien?

Marjan Sorgdrager wees mij erop dat in het globale schematische overzicht in *Kijk op de Boom* in het zomernummer staat dat aan het eind van de winter druiven gesnoeid moeten worden. Ze zegt dat ik er vast niet bij stil gestaan heb dat het einde van de winter toch ergens in maart ligt en dat de druiven dan flink kunnen gaan bloeden.

Zijzelf raadt altijd aan om druiven op nieuwjaarsdag te snoeien. Dit gebeurt niet veel, maar het geeft wel aan dat je vroeg in de winter moet snoeien om het bloeden te voorkomen.

Marjan's opmerking is juist. De grove, forse snoei van druiven moet midden in de winter plaats vinden. De meeste eenjarige takken worden dan verwijderd of flink ingekort. Snoeit men niet flink terug, dan wordt de struik onhanteerbaar groot. Ze draagt dan weliswaar overvloedig, maar het suikergehalte van de trossen is laag en het jaar daarop zal de plant weinig dragen.

Kasdruiven moeten uitsluitend midden in de winter gesnoeid worden omdat door de sterk oplopende temperatuur in de kas bij zonneschijn, de druiven snel gaan uitlopen. Bij snoei kunnen de wonden niet uitdrogen en gaan bloeden. Bij grote snoeiwonden kan er flink vochtverlies op treden, en dat gaat ten koste van de groei.

Ook uitgegroeide of verwaarloosde buitendruiven, kunnen het beste midden in de winter flink worden gesnoeid. Maar ze kunnen ook zonder problemen later nog gesnoeid worden: vlak voordat de knoppen gaan uitlopen. Weliswaar bloeden de wonden dan ook, maar die groeien zo snel dicht, zodat de plant weinig aan kracht verliest.

Als de druif trossen gaat dragen kan er opnieuw gesnoeid worden in de jonge scheuten. De helft tot 1/3 van de trossen moet verwijderd worden. Sommige sterk groeiende jonge scheuten worden in de zomer verwijderd en andere flink ingekort. Ook worden bladeren, die over de trossen hangen weggeknipt, zodat de trossen zo veel mogelijk zon krijgen.

Tekst: Jan Veel

Gesnoeide tak van een druif

Ongesnoeide druif

Gesnoeide druivenstok

Agenda herfst 2011

De Koppel in Hardenberg

Themapark De Spitkeet

Botanische tuin De Kruidhof, Buitenpost

Borg Fraeylema, Slochteren

23 - 25 september Nord Deutsche Apfeltage Botanischer Garten Hamburg-Klein Flottbek. De NPV is aanwezig.

24 september Fruitrassentoonstelling van POM-Noord-Holland, samen met de open dag van de abdijtuin van de Abdij van Egmond. Locatie: Vennewatersweg 27 Egmond-Binnen. Meegebracht fruit kan worden gedetermineerd. Meegebracht fruit kan worden gedetermineerd. Toegang gratis.

24 september Overleg met actieve leden over toekomst NPV/Fruithof. Plaats: 'Ons Dorpshuis', Linthorst Homanstraat 14, 8384 EE Wilhelminaoord (ca. 2 km van de Fruithof). Aanvang: 10.00 uur

30 september Oogstfeest Appel en Peer, Publieksdag mede georganiseerd door Landschapsbeheer Groningen. Plaats dagbestedingscentrum 's Heerenloo, Noorderweg 51-C, in Zuidwolde (aan de noordoostzijde van de stad Groningen). Meegebracht fruit kan gedetermineerd worden. 11.00 - 17.00 uur.

1 oktober Appeldag in de Tropische Kas in de overtuin van het Lycklemahuis (gemeentehuis) in Beetsterzwaag. De NPV is aanwezig met een fruitshow. Tevens gelegenheid tot het laten determineren van fruit.

8 oktober Jaarlijkse Oogstdag van Botanische Tuin De Kruidhof in Buitenpost. Schoolstraat 29B, 9285 NE Buitenpost. Meegebracht fruit kan worden gedetermineerd.

22 oktober De borg Fraeylema te Slochteren (Gr.) organiseert een Fruitshow en determinatiedag in de nabij gelegen Werkschuur. Meegebracht fruit kan gedetermineerd worden. 10.00 - 16.00 uur. Toegang gratis.

22 oktober Fruitshow van de NPV in Openluchtmuseum/Themapark 'De Spitkeet' De Dunen 3, 9281 KT te Harkema (Fr) van 10 tot 15 uur. Tevens gelegenheid tot het laten determineren van fruit.

29 oktober Fruitdag in museumboerderij Welgelegen, naast de borg Verhildersum, te Leens (Gr.). Er zal fruit te koop zijn van oude fruitrassen uit de eigen boomgaard. Meegebracht fruit kan gedetermineerd worden. 10.00 - 16.00 uur.

29 oktober Lezing over appels en allergie door Rien van der Maas. Plaats Fruitteeltmuseum aan de Annie M.G. Schmidtsingel 1 in Kapelle. Na de lezing kunnen de nieuwste appellrassen worden geproefd, ook voor mensen met appelallergie. De lezing met proeverij start om 11.00 uur en duurt tot 13.00 uur. Kosten: € 7,50 p.p., incl. entree. Gratis voor donateurs en kinderen. Voor meer informatie: zie www.fruitteeltmuseum.nl.

29/30 oktober Vruchtbomen- en snoeiweekend Tuingoed Foltz, Hereweg 346 9651 AT Meeden (Gr). 11.00 - 17.00 uur. Meegebracht fruit kan gedetermineerd worden.

8 oktober Extra Algemene Ledenvergadering over toekomst NPV/Fruithof, locatie 'Ons Dorpshuis', Linthorst Homanstraat 14, 8384 EE Wilhelminaoord (ca. 2 km van de Fruithof). Aanvang: 10.00 uur. Voor lunch wordt gezorgd, aansluitend bezoek aan de Fruithof

NB. Als u een fruitras wil laten determineren, neem dan liefst 5 exemplaren van dat ras mee, dit omdat veel fruitrassen erg variabel in uiterlijk zijn. Neem alleen rijp en op kleur gekomen fruit mee. Wacht eventueel met het aanbieden van onrijp fruit tot een latere determinatiedag. Onrijp fruit dat niet op kleur en smaak is, laat zich niet goed determineren.

Verslag Algemene Ledenvergadering NPV 2011

Plaats: Hotel Frederiksoord te Frederiksoord, Datum 16 april

Aanwezige bestuursleden NPV: Charley Erkens, Nico Hovinga, Harm Moek, Gerard Brouwer, Roelf Koning, Jan Schreurs. Aanwezige bestuursleden Stichting de Fruithof: Jans Koops, Fons van Oppenraaij, Janny Thijms, Marjan Sorgdrager. Notuliste: Marianne van Lienden. Afwezige bestuursleden van de NPV: Lex Kleijn en Heim Nagelhout, van de Fruithof: Jan Willem van Nugteren en Gerard de Rink.

De dag bestond uit een ochtendgedeelte met huishoudelijke vergadering en een middagedeelte met een rondleiding door de Fruithof en aansluitend een lezing door Wim Kijk in de Vegte, specialist Fruitteelt Agrifirm.

Opening/vaststelling agenda

In zijn welkomstwoord benadrukt de voorzitter het belang van de vergadering die vanwege de bestuurlijke plannen emotioneel kan verlopen. De nieuwe agenda die aan alle leden toegestuurd is, wordt vastgesteld zonder wijzigingen.

De notulen van de Algemene Ledenvergadering, gehouden op zaterdag 17 maart 2010 worden ongewijzigd vastgesteld.

Mededelingen

Er zijn 29 aanmeldingen bij de secretaris binnengekomen en tien afmeldingen: G. Bosma, L. Dijk, L. Duijts, H. van der Laan, H. van Noort, G.J. Pollard, H. Rossel, F. Timmer en twee bestuursleden, van de NPV: Heim Nagelhout en van de Fruithof Jan Willem van Nugteren. Ria Olijslager komt later. Als reden voor afmelding hebben sommige leden aangegeven het niet eens te zijn met de gang van zaken m.b.t. de voorgenomen bestuurlijke fusie van de NPV en de Fruithof. Het bestuur betreurt dat, omdat er zodoende geen discussie mogelijk is.

Ingekomen stukken

De heer en mevrouw Houtman merken op dat het bestuur geen jaarverslag van de secretaris heeft overlegd. De voorzitter bedankt hen voor hun inbreng en belooft de ommissie te herstellen. De secretaris heeft snel een

concept- jaarverslag van de secretaris gemaakt en leest het voor. Hij vraagt de leden of ze ideeën hebben voor het komende jaar.

De nieuwe website: het bestuur zoekt vrijwilligers om hem bij te houden. Er zijn nog geen aanmeldingen bij het bestuur binnengekomen. Na een nieuwe oproep van de voorzitter meldt Toos Verdouw zich aan als medewerkster van de website.

Financieel verslag 2010 en NPV begroting 2011

De penningmeester van de NPV brengt verslag uit van het afgelopen jaar. Het was een redelijk normaal jaar. Het aantal leden fluctueert, maar is redelijk stabiel. Het aantal is afgenomen met drie leden. Een eenmalige uitgave voor mandjes voor de fruittentoonstelling Souvenirs van Eeuwen was onvoorzien.

Er zijn geen vragen over het financieel verslag 2010 en begroting 2011.

Verslag kascommissie/ benoeming nieuwe commissie

De kascommissie, bestaande uit Jan Veel en Joop Leene, heeft de boeken gecontroleerd bij Janny Koops. De boekhouding ziet er goed en overzichtelijk uit. De penningmeester wordt decharge verleend. De nieuwe kascie zal bestaan uit Joop Leene (blijft zitten), en Griet Bergsma (was reserve). Nieuw reserve-lid: H. Hulshof.

Presentatie notitie Fris en Fruitig, aansluitend discussie.

De voorzitter houdt een korte inleiding over de geschiedenis van de plannen van de NPV en de Fruithof om samen te gaan. Vandaag presenteert het bestuur de plannen met de vraag aan de leden wat zij ervan vinden. Het bestuur heeft ervoor gekozen de notitie Fris en Fruitig niet van tevoren op te sturen, maar tijdens de ALV uit te reiken en toe te lichten met aansluitend een open discussie, om direct te kunnen inspelen op vragen van de aanwezige leden. De notitie Fris en Fruitig wordt uitgereikt.

Er wordt uitgebreid stilgestaan bij de doelen van de toekomstige organisatie, de doelen van de NPV en die van de Fruithof. Naar aanleiding van de vraag wat de beide besturen willen bereiken met de samenwerking wordt een achttal voordelen genoemd. Het belangrijkste vindt men groei, verjonging en vernieuwing van de vereniging.

Er wordt voorgesteld de definitieve besluitvorming in 2012 te laten plaatsvinden.

De conclusie van de notitie is dat fusie mogelijk is, omdat volgens een geraadpleegde jurist een stichting en een vereniging kunnen samengaan. Ria Olijslager merkt op dat de leden niet goed zijn voorgelicht over het juridische aspect van samengaan. Reactie van de voorzitter: de notaris heeft

gezegd dat een voorwaarde is dat men goed uitzoekt wat men precies wil en dan zorgt een jurist ervoor dat het verhaal juridisch klopt. Een lid merkt op dat je moet weten wat gaat prevaleren: de vereniging of de stichting. Het bestuur moet duidelijkheid geven wat het wil. Een ex- bestuurslid memoreerde aan de fricties die tussen beide besturen hebben plaatsgevonden. Trek hier lering uit. De voorzitter reageert hierop door te zeggen dat we niet achterom, maar vooruit moeten kijken. Je kunt het huidige bestuur niet verwijten dat het niet luistert naar de leden. Vandaag gaat het over de inhoud, niet over procedures. Gerard Brouwer, mede- samensteller van de notitie, heeft de ervaring dat veel mensen actief zijn, bijvoorbeeld op entdagen, maar het is zo jammer dat dergelijke activiteiten niet onder de vlag van de NPV plaatsvinden. Meer publiciteit in de media heeft meer belangstelling voor de NPV tot gevolg.

Naar aanleiding van de vraag uit de vergadering hoe je leden erbij trekt die nu afwezig zijn, antwoordt de voorzitter dat het bestuur ervoor aangesteld is om beleid te maken, het bestuur zal dan ook met voorstellen komen.

Als voorbeeld voor een andere organisatiestructuur wordt genoemd dat de NPV de tweejaarlijkse fruittentoonstelling Souvenirs van Eeuwen organiseert – het is immers een kenmerkende activiteit voor de NPV – en er in het tussenliggende jaar kleine activiteiten in de regio zijn. De regio-vertegenwoordiger stuurt deze activiteit aan en krijgt ondersteuning, inhoudelijk en financieel, van het bestuur.

Jan Veel merkt op dat bij het proces van geplande verandering alleen voordelen genoemd worden. Er ligt een bezwaar rond de collectievorming. Sommige leden hebben een eigen collectie gevormd. Deze leden worden gecategoriseerd als 'lastposten'. Reactie van de voorzitter: het bestuur heeft Harry van der Laan nooit

een lastpost genoemd, we vinden het heel vervelend dat hij er vandaag niet bij is. Het bestuur moet goed beleid maken op de aandachtspunten collectievorming en regio-vertegenwoordiging en het moet uit zijn met de hooglaag cultuur.

De leden van de NPV zijn voor meer dan 50% afkomstig uit het noorden van het land. Het bestuur moet streven naar uitbreiding van het lental voor in de rest van het land. Hier ligt een taak voor de regio's.

Er bestaan meer dan 15 landelijke clubs met hetzelfde doel: kan er misschien een koepel gevormd worden?

Het buitenland is vaak dichterbij, denk aan Noord- Duitsland waar dezelfde fruitrassen groeien als bij ons. Er moet meer contact komen, vooral bij internationale fruittentoonstellingen, bijvoorbeeld Europom.

Er zijn plannen om samen te werken met imkerverenigingen.

Griet Bergsma stelt voor om gemeenten aan te schrijven om fruitbomen onder te brengen in de kapvergunning. Je beschermt hiermee oude fruitbomen en brengt de NPV onder de aandacht. Griet Bergsma stelt hiervoor een brief op die ze naar het bestuur stuurt.

Het wordt gemakkelijker om fondsen te werven.

Er zullen gesprekken gevoerd worden, o.a. met hoogstambrigades. Er is al een bestuurslid in de regio Elburg-Nunspeet actief.

De voorzitter heeft contact gehad met Auke Kleefstra van Fruit yn Fryslân, die door Landschapsbeheer Friesland gevraagd was voor advies. En het bestuur praat met leden, op basis van wederzijds respect. Leden die wegblijven op vergaderingen worden niet aangeduid als 'dissidenten': het bestuur nodigt ze juist uit voor een gesprek.

Over 'vrijwilligers en hun inbreng' wordt opgemerkt dat alles staat of valt met de inbreng van vrijwilligers.

Ria Olijslager vraagt of ze een

ledenlijst kan krijgen, met leden in regio Oost. De voorzitter antwoordt dat het bestuur eerst aan de leden moet vragen of ze geen bezwaar hebben tegen gebruik van hun gegevens om leden in de regio te wijzen op een cursus determineren of iets dergelijks. Hierover wordt een stukje in de Pomospost geplaatst.

Stemming over voorgenomen bestuurlijke fusie NPV en Fruithof

Het bestuur wil een extra ALV op 8 oktober a.s. beleggen over de stand van zaken betreffende de gesprekken met (groepen van) leden over de toekomst van de NPV. Deze ALV valt samen met de Ledendag; er zal dan niet alleen vergaderd worden, maar ook fruit zal aandacht krijgen.

Bespreking over bestuurlijke samenstelling

Alle huidige bestuursleden van NPV en Fruithof blijven zitten. In de na-jaarsvergadering presenteert het bestuur een nieuw rooster van aftreden. Op de ALV in het voorjaar van 2012 vindt de definitieve besluitvorming plaats over de samenwerkingsvorm.

Stemming over het voorstel over bestuurlijke samenstelling

Van de op de ALV aanwezige NPV-leden zijn 26 voor en er zijn twee onthoudingen (Ria Olijslager/Jan Veel).

Presentatie Financieel verslag 2010 en begroting 2011 Fruithof

De voorzitter van de Fruithof, Jans Koops, presenteert het financieel verslag 2010 en de begroting voor 2011. Je hebt het financiële plaatje nodig om je een oordeel te kunnen vormen over de situatie van de Fruithof. Het verslag is achter in de notitie Fris en Fruitig gevoegd. De Fruithof bestaat nu 15 jaar en heeft het onderhoud bijna altijd zelf opgebracht. De Fruithof huldigt het principe HEBO: Houdt Eigen Broek Op. De NPV heeft vorig jaar de

Excursie in de fruittuin te Frederiksoord. Van links naar rechts: Marten Pelleboer (Fruithof), Wim Kijk in de Vegte (spreker na de pauze), Harm Moek (bestuurslid NPV), Aafke Meinesz (lid NPV) en Marjan Sorgdrager (Fruithof).

Fruithof geadviseerd jaarlijks meer te bemesten. Het NPV- bestuur heeft besloten om hiervoor € 2500,- ter beschikking te stellen. De inkomsten van de Fruithof bestaan uit donaties en opbrengsten van evenementen, o.a. de Lentefair (hiervoor zijn 25 vrijwilligers nodig). Opbrengsten en onkosten van 'de Tuinen' worden over drie partijen verdeeld: het Corso Frederiksoord, de Gehandicaptentuin en de Fruithof.

15 Vrijwilligers spannen zich bijna iedere woensdag in voor het onderhoud van de collectieboomgaard.

Na een mogelijke fusie behoudt de Fruithof een eigen boekhouding i.v.m. de BTW- verplichtingen en verdeling kosten/baten met de overige twee genoemde partijen. Het is de bedoeling de NPV-leden meer actief te betrekken bij de boomgaard: meer activiteiten kan meer inkomsten genereren.

Er zijn geen vragen over het financieel jaarverslag 2010 en de begroting voor 2011.

Voorzitter Charley Erkens bedankt Jans Koops voor de openheid van de Fruithof.

Gezien de tijd worden de agenda-punten 'Stand van zaken inventarisatiesite' en 'Stand van zaken

website, Bibliotheek en Webwinkel' verschoven naar de vergadering in het najaar.

Rondvraag

Ria Olijslager: er liggen weer uitnodigingen voor fruittentoonstellingen in Duitsland. Dit wordt een agendapunt op de bestuursvergadering a.s. maandag 18 april.

Er wordt gevraagd hoe het staat met de verhuizing van de bibliotheek van de NPV. In de Fruithof wordt deze zomer een ruimte gecreëerd waar de boeken ondergebracht worden. Het bestuurslid Jan Willem van Nugteren van de Fruithof, zal zich bezighouden met de uitleen. Kostbare boeken worden gekopieerd. Er komt een mogelijkheid om op woensdagmiddag boeken te raadplegen. De uitleening per post is nog niet geregeld. De collectie moet nog gecatalogiseerd worden.

Is een verhoging van de reiskostenvergoeding mogelijk? 18 ct/km is te weinig. Voorzitter: het bestuur moet nog beleid maken over de reiskostenvergoeding. De Fruithof heeft een ANBI-regeling (reiskosten aftrekken via aangifte inkomstenbelasting).

Er is een vraag over de nieuwe Pomospot: de redactie van Pomospot is onafhankelijk. Met

vragen en opmerkingen moet je naar de redactie stappen.

Doen we iets met de Floriade 2012? Harm Moek: Er zijn contacten met de Limburgse pomologische vereniging en met Landschapsbeheer.

Souvenirs van Eeuwen valt ook in 2012. Aan twee tentoonstellingen tegelijk meedoen, is onmogelijk.

De rondleiding door de Fruithof, verzorgd door Marjan Sorgdrager, begint om 13.30 uur en de lezing om 14.30 uur.

Afsluiting van de ALV

De voorzitter belooft dat het e-mailadres van de secretaris aan de notitie 'Fris en Fruitig' wordt toegevoegd, zodat reacties daar naartoe gestuurd kunnen worden. Hij bedankt de aanwezigen voor hun constructieve bijdrage en sluit de huishoudelijke vergadering om 13.00 uur.

Besturenfusie

Het lijkt erop dat velen van ons, met name de oudgedienden, leden van het eerste uur, erg ongerust zijn geworden door de plannen om tot een fusie van onze vereniging met de Stichting Fruithof Frederiksoord te komen.

Wij hebben dit eerder gekend. Ook in het verre verleden van onze vereniging was eens om dezelfde redenen een grote bezorgdheid over het functioneren en zelfs het voortbestaan van onze pomologische vereniging ontstaan. Het samenvoegen van twee sterk verschillende organen, met ieder een geheel eigen 'cultuur', zien velen van ons niet zitten. Zeker niet nu het gaat om de Stichting Fruithof Frederiksoord, die destijds door de vereniging juist bewust apart gecreëerd is.

Het lijkt mij nuttig om hier nog eens onder de aandacht te brengen dat het doel van de Stichting zou zijn om een belangrijk deel van de oude fruitrassen in stand te houden en te beheren door de exploitatie van een boomgaard. Deze constructie heeft mijns inziens, in alle redelijkheid gesproken, goed gefunctioneerd. Ik durf dat wel zo te stellen, want ik ben daar als bestuurslid van de NPV en als lid van de pomologische commissie meer dan 14 jaar zeer intensief bij betrokken geweest. Om deze stichting nu alsnog bestuurlijk samen te voegen met een vereniging van personen met een sterk pomologisch gerichte interesse is volgens mij dus onverstandig.

Ik wil er nog eens aan herinneren dat onze vereniging een verband is van mensen die het terugvinden, identificeren en in stand houden van eertijds geteelde fruitrassen nastreven. Deze rassen werden in de achter ons liggende decennia van de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw, in ieder geval van overheidswege, in hoge mate veronachtzaamd. In feite waren deze bijna geheel in de vergetelheid geraakt. De oude rassen vertegenwoordigen een cultureel erfgoed en het voortbestaan daarvan werd zeer ernstig bedreigd. Ik denk dat deze gedrevenheid om oude rassen terug te vinden minder aanwezig is in de gelederen van de Stichting, hoewel ik de laatste zal zijn om hun passie voor het oude fruit te willen onderschatten. Ik denk dat hun gedrevenheid vooral ligt bij de tuin, het onderhoud van de gronden en de bomen en de instandhouding van de door hen gecreëerde faciliteiten. Die faciliteiten zijn overigens zeer imposant en verdienen ons aller bewondering. Maar juist door de gerichtheid op de instandhouding van de tuin wijkt de 'cultuur' van de Stichting af van die van ons.

De huidige bestuurlijke ontwikkelingen hebben een aantal van ons ertoe bewogen om de vereniging de rug toe te keren. Het gaat om mensen die het feitelijke pomologische hart van de vereniging vormden. Dat mag zeer verontrustend genoemd worden. Zij hebben, samen met compagnons die de vereniging (nog) niet hebben verlaten, een modus operandi voor de toekomst opgesteld en besloten om bij de vereniging de alarmbel te luiden door hun pomologische inbreng voorlopig niet beschikbaar te stellen onder de vlag van de NPV.

Het zou, in dit licht bezien, nuttig zijn dat de betreffende besturen nog eens precies zouden nagaan waarom destijds de Stichting Fruithof Frederiksoord is opgericht. Dan zou men al snel tot de conclusie komen dat een te innige verbintenis ook in het verleden een bron van zeer grote onrust binnen onze gelederen is geweest. De 'culturele' verschillen zijn te groot. Daarnaast zijn de risico's van een fusie te groot, vooral door de grote financiële verplichtingen die de vereniging dan op zich zou nemen. Dit laatste was in het verleden de belangrijkste overweging om als aparte, hoewel nauw geassocieerde, lichamen te gaan opereren. Die overwegingen zullen heden ten dage niet wezenlijk anders zijn dan destijds, lijkt mij.

Het is in ieder geval een absolute vereiste dat onze leden uitgebreid over een en ander geïnformeerd worden om tot een afgewogen oordeel te kunnen komen. We moeten voorkomen dat op de komende ledenvergadering deze vergaande vorm van samenvoeging er overhaast – tenminste, zo lijkt het - doorgedrukt kan worden.

Met een groet uit het oosten,
Hennie Rossel

Besturenfusie

Een bijdrage aan de discussie over de toekomst van de NPV op de ledendag 8 oktober.

De discussie over een mogelijke fusie van de NPV en de stichting Fruithof, zoals dat verwoord is in de notitie 'Fris en Fruitig' zorgt voor de nodige spanningen binnen de NPV-gelederen tussen voor- en tegenstanders. Niet alleen is er kritiek op de inhoud, maar ook op de gevolgde procedure.

Het bestuur van de NPV, in de nieuwe samenstelling, startte na haar aantreden met het evalueren van de NPV-organisatie en vroeg zich af hoe de NPV beleidsmatig verder zou moeten gaan. In dat kader hebben de voorzitters van de NPV en de Fruithof in onderling overleg afgesproken om te onderzoeken op welke wijze de NPV en de Fruithof bestuurlijk samengevoegd zouden kunnen worden. Zoals blijkt uit een passage in de rubriek 'van het bestuur' in het herfstnummer van de Pomospost 2010. Tijdens de beleidsdag op 18 december 2010 in de Koloniehof, hebben de besturen van de NPV en de stichting Fruithof een voorgenomen bestuurlijke fusie bediscussieerd en er mee ingestemd, zie de rubriek 'van de voorzitter' in het voorjaarsnummer 2011 van de Pomospost. Ook werd in die rubriek aangekondigd, dat in de ALV van 16 april zou worden voorgesteld om over te gaan tot een bestuurlijke fusie van de NPV en de stichting Fruithof. Zie ook de agenda van de ALV in die zelfde Pomospost.

De aangekondigde bespreking van de notitie en de stemming over een voorgenomen bestuurlijke fusie was voor enkele leden reden om hun ongenoegen via een mail kenbaar te maken. Als belangrijke punten noemden zij met name het ontbreken van bijlagen van b.v. de notitie 'Fris en Fruitig' en verdere informatie, waardoor zij zich onvoldoende konden voorbereiden. Ook het feit dat er geen aandacht werd geschonken aan het verleden en de financiële gevolgen van een dergelijke fusie werd als negatief ervaren. Verder vroeg men zich af waarom de twee instellingen die goed met elkaar samenwerken, zouden moeten fuseren, waardoor de afstand tussen het bestuur en de actieve leden alleen maar groter wordt en de organisatielijnen daardoor steeds formeler. Daarnaast zijn de twee instellingen in de praktijk op verschillende wijzen actief. De Fruithof is vooral actief op praktisch uitvoerend nivo. Zoals het geven van cursussen, het onderhouden van de Fruithof, de organisatie van het verzendhuis e.d. De NPV is vooral gericht op het uitdragen van haar doelstellingen door middel van, informatie kramen op evenementen, de Pomospost, het organiseren van excursies en determinatiedagen, activiteiten in de regio's etc. Doordat er, volgens de betreffende leden, onvoldoende door het bestuur op inhoud van opmerkingen werd gereageerd, besloten een aantal leden, uit protest, de ALV niet bij te wonen. Met een brief d.d. 20 juni 2011 heeft de belangrijkste groep actieve leden van de NPV, de determineerders en daarmee de pomologische kern van de vereniging, aangegeven dat zij, gezien de ontwikkelingen, geen medewerking meer zullen verlenen aan activiteiten of evenementen van de NPV.

Tijdens de ALV op 16 april werd de notitie 'Fris en Fruitig' uitgedeeld en besproken. Degene die deze notitie willen ontvangen kunnen deze downloaden of opvragen bij de secretaris van de NPV, zie de brief van het bestuur d.d. 25 juli 2011.

Uit het verslag van deze ALV blijkt, dat verschillende aspecten van deze notitie aan de orde zijn geweest hoewel argumenten met voor en tegen niet expliciet zijn weergegeven. Ook is er kennelijk niet gestemd over de voorgenomen bestuurlijke fusie (zie punt 7 van de agenda). In het verslag wordt verwezen naar een extra ALV van 8 oktober 2011.

Het agenda punt, voorstel m.b.t. de bestuurlijke samenstelling is wel besproken en aangenomen. Het financieel verslag 2010 en de begroting 2011 van de stichting Fruithof betreffen met name de baten en lasten van die betreffende jaren. Wat ontbreekt zijn de balans van die jaren. Om de begroting voor 2011 beter te kunnen beoordelen zouden de financiële verslagen van meerder voorgaande boekjaren nuttig zijn. Een ander opvallend punt is de vergoeding NPV van € 3.882,- in het boekjaar 2010. Deze vergoeding staat niet vermeld in de exploitatie overzicht 2010 van de NPV. Zie Pomospost Lente 2011.

Succesvolle veranderingen kenmerken zich door een stapsgewijze aanpak. De eerste stap is een oriëntatieperiode waarin de voorgestelde veranderingen globaal worden besproken, naar wederzijdse argumenten wordt geluisterd en op een rijtje worden gezet. Door de argumenten met voor en tegen "op papier" te zetten krijgen de deelnemers het gevoel, dat naar hen wordt geluisterd.

Deze fase gaat dan geleidelijk over naar een tweede fase waarin de problematiek zich langzaam beweegt in de richting van een voorstel waarin de meerderheid zich kan vinden. Uiteindelijk wordt in de derde stap de uitkomst formeel vastgelegd en ingevoerd.

Ook bij een goed geleide stapsgewijze afhandeling zal men bij de groep mensen die het aangaat, ruwweg drie groepen kunnen onderscheiden. De vernieuwers die elke verandering toejuichen en aan de andere kant de groep die overal tegen is en dat ook halsstarrig blijft volhouden. Tenslotte de grootste groep zijn degene die wel willen veranderen maar dan moeten ze eerst, in goed overleg, overtuigd worden.

Op basis van dit stukje uit de veranderingsleer is het duidelijk dat er meer aandacht besteed moet worden aan de eerste fase. Op dit ogenblik is een kleine groep w.o. de besturen van de NPV en de stichting Fruithof en een kleine groep daar omheen, bezig met fase twee en deze groep heeft al een beeld hoe alles vastgelegd moet worden in de laatste fase.

Heel simpel gezegd de vaandeldrager is al de hoek om terwijl het muziekkorps nog in beweging moet komen. Dat hierdoor problemen ontstaan moge duidelijk zijn.

Tekst: Jan Veel en Gerrit Pollard

Besturenfusie

Naar aanleiding van de ontstane commotie tussen diverse leden en het adhoc-bestuur van de NPV/Fruithof wil ik hierbij mijn visie naar voren brengen. Het onderwerp van de commotie is de zoektocht naar een samenwerkingsmodel tussen de Vereniging en de Stichting. In de toekomstverkenning 'Fris en Fruitig' klinkt vooral de financiële noodzaak door. In deze nota wordt armlastigheid verondersteld en doet het adhoc-bestuur een appèl op de morele plicht van de NPV. Het bovenstaande brengt mij tot de volgende vijf opties:

1. Definitieve afbouw van de reeds bestaande samenwerking met de Stichting Fruithof. Op grond van de verenigingstatuten is er geen samenwerkingsverplichting en er is geen aanwijzing van een collectieplaats. Overigens is de grondkwaliteit te Frederiksoord matig tot slecht, vocht en kostbare voeding zal dus altijd er naar toe worden gebracht. De bomen zijn zwaar gevoelig voor wintervlindervraat vanwege de grote eikendichtheid, er is een gemaximaliseerde aanplantgrootte door een dwingende parkopzet en het meest risicovolle aandachtspunt is de voortdurend stijgende pacht prijs.

2. Alles blijft bijna bij het oude, zowel de Stichting als de Vereniging behouden elk hun website en delen de gezamenlijke uitgeverij. De bestaande samenwerking wordt gecontinueerd. De Mestsubsidie ten gunste van de Fruithof is nu een vaste kostenpost geworden t.l.v. de Vereniging, dit is besloten op de Jaarvergadering 2009 en is gebonden aan een maximum.

3. Financiële verzoeken door de Fruithof, anders dan de mestsubsidie, dienen volledig te zijn onderbouwd en worden getoetst door de Jaarvergadering en niet onderling door het bestuur van de Vereniging. Alles blijft bijna bij het oude, zowel de Stichting als de Vereniging behouden elk hun website en delen de gezamenlijke uitgeverij.

4. Alles blijft zoals geschetst in punt 3. Echter er worden geen financiële verzoeken gedaan door Stichting Fruithof en deze ontvangt ook geen mestsubsidie. Hiervoor komt in de plaats een vaste financiering door de NPV. Dit op basis van een vast percentage/deel van het contributiegeld, bijvoorbeeld 20% per lid. Zowel de Fruithof als de NPV weet dan bij voorbaat waar men aan toe is.

5. Er wordt een nieuwe stichting opgericht, de vereniging NPV en de stichting Fruithof houden op te bestaan. Alle leden, gelden en goederen gaan samen. Er dient een nieuw stichtingsbestuur gekozen te worden en nieuwe statuten moeten worden opgesteld. Directe invloed door individuele leden op het beleid is niet meer mogelijk, leden worden begunstigders.

Mijn voorkeur heeft optie 4. Juist door het duidelijk stellen van zowel bestuurlijke als financiële grenzen kan er een basis ontstaan voor een open samenwerking. Zou in de toekomst blijken, ondanks de toegevoegde financiering door de NPV, dat de Fruithof financieel ten ondergaat, dan trekt deze de Vereniging niet alsnog mee.

Tekst: Harry van der Laan

Agenda

extra Algemene Ledenvergadering 8 oktober 2011

Plaats: 'Ons Dorpshuis', Linthorst Homanstraat 14, 8384 EE Wilhelminaoord (ca. 2 km van de Fruithof)

Tijd: 10.00 uur Zaal open: 9.30 uur

- Opening en vaststelling agenda
- Mededelingen
- Ingekomen stukken
- Verslag Algemene Ledenvergadering 16 april 2011
- Inbreng leden n.a.v. de nota Fris en Fruitig
- Inbreng leden over de gewenste vorm van samenwerking NPV/Fruithof
- Plannen van de besturen van NPV/Fruithof tot aan ALV 2012.
- Rondvraag
- Sluiting

Na de vergadering staat er een lunch klaar.

*Aansluitend is er
een rondleiding over de Fruithof*

We zoeken nog een spreker voor deze middag, die wat kan vertellen over de historisch/culturele aspecten van de kolonie Frederiksoord waarvan de Fruithof een belangrijk onderdeel is. Kijk later op de website wie de lezing gaat houden.

Let op: fruitpersen!

Op 8 oktober is in de Fruithof de fruitpers actief. Door leden meegebracht fruit kan daar worden uitgeperst. Voor nadere informatie zie het bericht elders in deze Pomospost.

WORKSHOPS VOOR BETER VRUCHTBOOMONDERHOUD

Werk aan de winkel

Om een gezonde hoogstamvruchtboom of leifruit te behouden en daar jaarlijks de vruchten van te plukken is specifieke kennis van een goede snoei noodzakelijk.

Het vermeerderen van fruitrassen vereist speciale technieken, u leert het allemaal in de Fruithof. Voor het seizoen 2012 organiseert de Fruithof weer diverse workshops.

Wij nodigen u uit, in de Fruithof te Frederiksoord!

Wintersnoei appel- en perenbomen

21 januari & 11 februari 2012 van 10.00 - 15.00 uur

Tweedaagse wintersnoei appel- en perenbomen

31 januari 2012 van 19.30 - 21.30 de theorie en
4 februari 2012 van 10.00 - 15.00 uur praktijk (in de boomgaard)

Vermeerderen van fruitrassen

10 maart 2012 's morgens theorie, 's middags praktijk.
Van 10.00 tot 15.30 uur.

Snoeien van leibomen

17 maart 2012 's morgens theorie, 's middags praktijk.
Van 10.00 tot 15.00 uur.

Zomersnoei appel en peer

25 augustus 2012 's morgens theorie, 's middags praktijk.
Van 10.00 tot 15.00 uur.

Pruimensnoei

15 september 2012 's morgens theorie, 's middags praktijk.
Van 10.00 tot 15.00 uur.

Extra inlichtingen over de workshops

Kijk op de website: www.fruithof-frederiksoord.nl
of bel met Marjan Sorgdrager 0522-452333 of 06-23568123

Inschrijven

Bij voorkeur via e-mail: info@bureautuinleven.nl

Workshops Fruithof Frederiksoord

Marjan Sorgdrager
e-mail: info@bureautuinleven.nl
mobiel: 06-23568123
telefoon: 0522-452333

Fruithof Frederiksoord

p/a Wetterkrite 53
9084 DN Goutum

Telefoon: 06-2300 5303
E-mail: info@ninaabbingtuinen.nl

